

Ικαριακά και Φουρνιώτικα Νέα

Ηλεκτρονική έκδοση αναπτυξιακού χαρακτήρα της Επαρχίας Ικαρίας

εκδότης: [Ηλίας Γιαννίρης](#)

Νέα Περίοδος **Τεύχος 6**, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2007

[προηγούμενα τεύχη](#)

Φάκελος: Ικαρία - Φούρνοι, περιβάλλον και περίγυρος

(συλλογή δημοσιευμάτων)

Περιεχόμενα

[Σημείωμα της έκδοσης](#)

Φάκελος: Ικαρία-Φούρνοι, περιβάλλον και περίγυρος

- [1. Πριν από τους οικότοπους και τα οικοσυστήματα υπάρχουν οι γεώτοποι.](#)
- [2. Η Ικαρία, οι Φούρνοι και το πυρηνικό λόμπι](#)- Για την εξόρυξη ουρανίου στη Μακεδονία:
  - [• ραδιενεργός... Θησαυρός της Ελλάδας](#)
- [3. Τα πυρηνικά έρχονται και στην Ελλάδα:](#)
  - [• Ακουγίου εις τριπλούν](#)
  - [• Τουλάχιστον 5 νέοι αντιδραστήρες στη γειτονιά της Ελλάδας](#)
  - [• Το Ευρωπαϊκό Πράσινο Κόμμα αντίθετο με το πυρηνικό εργοστάσιο της Σινώπης, που ανακοίνωσε επισήμως η Τουρκία](#)
  - [• *****SOS***** Απόρρητη εισήγηση για πυρηνικό εργοστάσιο στην Ελλάδα](#)
- [4. Πεζοπορία και Ικαρία \(του Ελληνικού Ορειβατικού Συλλόγου Καβάλας\)](#)
- [5. Υπολείμματα και όχι Απορρίμματα](#)
- [6. Αιολική Ενέργεια -Ευλογία ή ευκαιρία για καταπάτηση προστατευόμενων περιοχών](#)
  - [• Παύση λειτουργίας των Αιολικών Πάρκων Σάμου και Ικαρίας](#)
  - [• Αιολικά Πάρκα και Ορνιθοπανίδα](#)
  - [• Το ΥΠΕΧΩΔΕ και η αιολική ενέργεια- Η αναθεώρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος από την πίσω πόρτα](#)

[Ικαρία: Περιπτώσεις με δυο μέτρα και δύο σταθμά; Περιπτώσεις με πολίτες πρώτης και δεύτερης κατηγορίας;](#)

Σημείωμα της έκδοσης

Στο τεύχος αυτό επιλέξαμε να κάνουμε μια αποδελτίωση για διάφορα περιβαλλοντικά θέματα που αφορούν και την Ικαρία. Από αυτά τα δημοσιεύματα πιστεύουμε ότι προκύπτει και το πλαίσιο και κάποιες γενικές κατευθύνσεις που πρέπει (ή δεν πρέπει) να ακολουθήσει η Ικαρία. Το αφιέρωμα αυτό δεν αναφέρεται στις γνωστές και κυρίαρχες περιβαλλοντικές προσεγγίσεις που εστιάζουν στα υπάρχοντα ή απειλούμενα ενδημικά είδη (ξέρουμε μόνο ορισμένα και πρέπει να συνεχιστεί η έρευνα για πλήρη γνώση τους). Ούτε εστιάζει στη γνωστή και αναγνωρισμένη σπάνια βιοποικιλότητα του συμπλέγματος Ικαρίας-Φούρνων (και πρέπει να συνεχιστεί η έρευνα για πλήρη γνώση τους).

Οι περιβαλλοντικές προσεγγίσεις πρέπει να εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, το οποίο διερευνούμε σε αυτό το τεύχος.

1. Υπάρχουν σημαντικά και σπάνια απολιθώματα στους γεώτοπους της Επαρχίας, για τα οποία ξέρουμε πολύ λίγα (και πρέπει να γίνει η έρευνα για πλήρη γνώση τους). Προϋπόθεση αποτελεί η γνώση μας για τους ίδιους τους γεώτοπους της Ικαρίας. Αναδημοσιεύουμε ένα κείμενο της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας για να πάρουν οι αναγνώστες μας μια ιδέα για την ευρύτητα και τη σημασία του ζητήματος των γεωτόπων.

2. Σε σχέση με αυτά στην Ικαρία, το νησί του Ραδίου, είναι ανοιχτά τα ζητήματα έρευνας για τα ραδιενεργά κοιτάσματα, σε σχέση με τη φυσική ραδιενέργεια που εκλύει η Ικαριακή γη. Όχι για να τα εξορύξουμε- είμαστε «κάθετα αντίθετοι» στην πυρηνική ενέργεια, ακόμη και για ειρηνικούς-δήθεν-σκοπούς. Αλλά, πρέπει να ξέρουμε με ακρίβεια τις διαφορές μεταξύ ραδιενεργού και ραδιούχου (οι ιαματικές θερμοπηγές μας είναι ραδιούχες και όχι ραδιενεργές) και τις περιοχές που εκλύεται αυξημένη φυσική ραδιενέργεια.

Τα ζητήματα αυτά συνδέονται ευθέως με τη δημόσια υγεία, και ιδίως τις καρκινογενέσεις σε ορισμένες περιοχές. Οι κάτοικοι πρέπει να ξέρουν με λεπτομέρεια την επικινδυνότητα (ή όχι) του περιβάλλοντος στο οποίο ζουν, του νερού που πίνουν, του αέρα που αναπνέουν.

Αναδημοσιεύουμε τέσσερα κείμενα. Το πρώτο σχετίζεται με τις αντιστάσεις που έχουν εκδηλωθεί στη Μακεδονία, σε περιοχές που σχεδιάζεται πλέον ανοιχτά η εξόρυξη ουρανίου. Πρέπει να εκφράσουμε την αλληλεγγύη μας στον αγώνα τους. Το δεύτερο και τρίτο δημοσίευμα σχετίζονται με τα σχεδιαζόμενα πυρηνικά εργοστάσια της γειτονιάς μας. Άλλη μια κατεύθυνση προς την οποία και η Ικαρία πρέπει να εκδηλώσει την αντίθεσή της. Το τέταρτο και πιο σημαντικό άρθρο αφορά την είδηση ότι υπάρχει μυστική έκθεση για πυρηνικό εργοστάσιο στην Ελλάδα. Ζητείται διάψευση από την κυβέρνηση και κινητοποίηση όλων στην Ικαρία. Γιατί, ξαναφτάνουμε στην Ικαρία και το ενδεχόμενο κοίτασμα ουρανίου της Ικαριακής γης. Θα εμποδίσει άραγε η παλαιοκομματική «αριστερή» θέση περί αποδοχής της πυρηνικής ενέργειας για ειρηνικούς σκοπούς την εκδήλωση μιας «κάθετης αντίθεσης» της Ικαρίας; Χρειάζονται συστηματικές συζητήσεις και ενημέρωση στην τοπική κοινωνία της Επαρχίας. Στο τεύχος αυτό γίνεται αναφορά και στην εργασία «ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΙΚΑΡΙΑ» του ΕΟΣ Καβάλας.

Επίσης, παρουσιάζεται η κατάσταση στο Αιγαίο σχετικά με τους ΧΥΤΑ και τους ...ΧΥΤΥ. Η Ικαρία έχει καθυστερήσει. Και πρέπει να περάσει κατευθείαν στα βαθιά νερά: Στην ανακύκλωση και στην ταφή υπολειμμάτων. Η πρόκληση είναι μεγάλη, αλλά δεν γίνεται αλλιώς.

Στα πλαίσια του σημερινού αφιερώματος ασχολούμαστε και με ζητήματα και εξελίξεις σχετικές με την αιολική ενέργεια.

Τέλος, ανοίγουμε ένα σημαντικό θέμα: Ικαρία και αυθαιρεσία. Πιστεύουμε ότι έχει πολύ ενδιαφέρον, αλλά και ότι η δημοσιοποίηση είναι η αρχή για να αντιμετωπιστούν τέτοια φαινόμενα.

Ηλίας Γιαννίρης igiann@tee.gr

Φάκελος: Ικαρία περιβάλλον και περίγυρος

1. Πριν από τους οικότοπους και τα οικοσυστήματα υπάρχουν οι γεώτοποι.

σ.τ.σ.: Αυτό είναι σημαντικότατο καθώς το νησί της Ικαρίας εμφανίζει μεγάλες γεωλογικές-γεωμορφολογικές ιδιαιτερότητες. Επιπλέον, διαθέτει μια απaráμιλλη ορυκτολογική ποικιλία, με αποτέλεσμα, στα πανεπιστημιακά εγχειρίδια η Ικαρία να αναφέρεται σχεδόν πάντα στις περιοχές που διαθέτουν το τάδε ή το δείνα ορυκτό ή μετάλλευμα.

Τι πρέπει να γίνει; Η Ικαρία και οι Φούρνοι πρέπει να ζητήσουν βοήθεια από ειδικούς για να καθορίσουν ορισμένες περιοχές προστασίας για τη διατήρηση της γεωλογικής και γεωμορφολογικής ιστορίας που είναι γραμμένη πάνω στο σώμα της Επαρχίας Ικαρίας.

Σε αυτή την κατεύθυνση αναδημοσιεύουμε ένα παλιότερο δελτίο τύπου της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρίας, ελπίζοντας ότι κάποιος-κάποια-κάποιοι μπορεί να κινηθούν σε αυτή την κατεύθυνση (Το Επαρχείο; Οι Δήμοι; Οι περιβαλλοντικοί σύλλογοι; Οι Ικάριοι και Φουρνιώτες γεωλόγοι;).

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ-ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ στην Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, 2006

Συμμετέχοντας στην Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, 2006 σας καλούμε να συμμεριστείτε τους προβληματισμούς μας.

Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερο συνειδητοποιείται η ανάγκη για τη συστηματική καταγραφή, ευαισθητοποίηση, κατάρτιση και εκπαίδευση γύρω από τα θέματα διατήρησης του γεωλογικού περιβάλλοντος και των γεωτόπων. Σε διεθνές και εθνικό επίπεδο οργανισμοί, φορείς και ομάδες πρωτοβουλίας έχουν αναπτύξει αξιόλογη δράση και προσπαθούν να υπερασπισθούν τη διατήρηση του γεωλογικού περιβάλλοντος, και τη διατήρηση της γεωλογικής ιστορίας που είναι γραμμένη πάνω στα πετρώματα. Η προσπάθεια αυτή δεν αφορά μόνο μια ημέρα το χρόνο αλλά πρέπει να είναι καθημερινό μας μέλημα.

Οι γεώτοποι είναι θέσεις με χαρακτηριστικά που τα καθιστούν αντιπροσωπευτικά για τη γεωλογική μας ιστορία και συνθέτουν τη γεωλογική μας κληρονομιά και τη γεωποικιλότητα. Πέραν του επιστημονικού τους ενδιαφέροντος, οι γεώτοποι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για περιβαλλοντική εκπαίδευση (ακόμα και σε αστικές περιοχές με εύκολη πρόσβαση) και να λειτουργήσουν ως πόλοι έλξης επισκεπτών.

Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις οι περιοχές όπου ευρίσκονται οι γεώτοποι είναι δημόσια γη, δημόσιο αγαθό που δεν μπορεί απαλλοτριωθεί. Πρόκειται για κληρονομιά όχι μόνο ελληνική αλλά ευρωπαϊκή και παγκόσμια, του σήμερα και του αύριο, σύμφωνα με το πνεύμα της βιώσιμης ανάπτυξης. Η Ελλάδα έχει υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση 178/20.10.2000 για το τοπίο και την ποικιλότητα του, όπως και άλλες συμβάσεις για την προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και των ιδιαίτερων γεωλογικών χαρακτήρων.

Οι αλλαγές που επιχειρούνται ή έχουν συντελεστεί σε αρκετές περιοχές είναι δραματικές με επιπτώσεις μη αναστρέψιμες. Ειδικά στην Αττική η άναρχη και πυκνή δόμηση πέραν του ότι υποβαθμίζει την ποιότητα της ζωής, αποξενώνει τον άνθρωπο από το φυσικό περιβάλλον και, όσο αφορά την παράμετρο γεωλογία, από την κατανόηση της γεωλογικής ιστορίας του τοπίου, του βασικού σκηνικού όπου ξετυλίγεται η ανθρώπινη ιστορία.

ΚΑΘΕ ΦΟΡΑ ΠΟΥ ΧΑΝΕΤΑΙ ΕΝΑΣ ΓΕΩΤΟΠΟΣ Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΗ ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ

Καλούμε τους συναδέλφους γεωεπιστήμονες να συμβάλουν στη διατήρηση αυτής της κληρονομιάς θεωρώντας το ως κύριο μέλημα και ευθύνη μας.

Καλούμε επίσης τους πολίτες να συμμετέχουν στις εκδηλώσεις με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος και να προστατεύουν τη γεωλογική κληρονομιά του τόπου τους κάθε μέρα.

Καλούμε ακόμη την Πολιτεία να λάβει υπόψη της την συνιστώσα του γεω-περιβάλλοντος σε κάθε χωροταξικό σχεδιασμό και στη διαχείριση χρήσεων γης.

Η Εκτελεστική Γραμματεία
της Επιτροπής διατήρησης και ανάδειξης της γεωλογικής-γεωμορφολογικής κληρονομιάς και της
γεωποικιλότητας

[επιστροφή](#)

2. Η Ικαρία και το πυρηνικό λόμπι

Η Ικαρία έχει ραδιούχες ιαματικές πηγές. Η θεραπευτική τους ικανότητα είναι διαπιστωμένη και πολύτιμη για τη δημόσια υγεία. Η επικινδυνότητά τους για τους λουόμενους ανύπαρκτη και αυστηρά ελεγχόμενη. Ουσιαστικά πρόκειται για την ιαματική δράση του ραδονίου που είναι αέριο. Αυτό κάνει τα ιαματικά νερά της Ικαρίας ραδιούχα και όχι ραδιενεργά.

Η εξήγηση είναι ότι το νερό, περνώντας από τα έγκατα της γης θερμαίνεται και ταυτόχρονα περνάει από ραδιενεργά πετρώματα του υπεδάφους και αναβλύζει στην Ικαριακή γη ως ιαματική πηγή.

Πρόκειται για ένα ιατρικό αλλά και γεωλογικό θαύμα, για μια ευλογία για πολλές κατηγορίες ασθενειών και φυσικά για έναν σημαντικό τουριστικό-οικονομικό πόρο.

Είναι γνωστό ότι η ίδια η γη έχει ένα ορισμένο επίπεδο φυσικής ραδιενέργειας που ποικίλλει από περιοχή σε περιοχή. Υπάρχουν μάλιστα και όρια ασφαλείας για τη φυσική ραδιενέργεια. Όμως προκύπτουν δύο ομάδες ερωτημάτων:

1. Τα ραδιούχα νερά περνάνε μέσα από ραδιενεργά κοιτάσματα. Που βρίσκονται όμως τα ραδιενεργά αυτά κοιτάσματα; Είναι μόνο στα έγκατα της γης ή υπάρχουν και σε επιφανειακές εμφανίσεις; Και αν ναι, υπάρχουν και στην Ικαρία; Σε ποιες περιοχές; Γίνονται μετρήσεις νερού για βαρέα μέταλλα (όπου ανήκει και το ουράνιο) ώστε να ξέρουμε ότι το νερό που πίνουμε είναι όχι απλά απαλλαγμένο από κολλοβακτηρίδια αλλά και από βαρέα μέταλλα; Στην Ικαρία έχει άραγε μετρηθεί επιφανειακά η γη από άκρη σε άκρη ώστε να έχουμε ένα χάρτη για τη μεταβαλλόμενη φυσική ραδιενέργεια και να ξέρουμε ότι πουθενά δεν ξεπερνάει τα όρια ασφαλείας; Αν ξέρουν κάτι οι αναγνώστες μας ενημερώσουν. Αν δεν υπάρχει τέτοιος χάρτης, αν δεν έχει επιστημονικά διερευνηθεί το ζήτημα, μήπως θα πρέπει κάποτε να κινηθούμε προς την κατεύθυνση να μελετηθεί επιστημονικά και αυτή η γεωλογική πλευρά της Ικαρίας;

2. Αν υπάρχουν κοιτάσματα ουρανίου στην Ικαρία, που μάλιστα μπορεί να είναι εκμεταλλεύσιμα, υπάρχει το ενδεχόμενο να γίνει εξόρυξη; Μπορεί να υπάρχει ένα τέτοιο ενδεχόμενο όπως προέκυψε στην περίπτωση της Μακεδονίας. Στο νησί κυκλοφορούν φήμες και εικασίες για κάτι τέτοιο.

Επισήμως δεν ξέρουμε κάτι σαφές. Το βέβαιο είναι ότι η τοπική κοινωνία πρέπει να ξεκαθαρίσει ότι είναι «κάθετα αντίθετη» με ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Οι άνθρωποι πρέπει να είναι πάνω από τα κέρδη των εταιρειών, και μάλιστα από τα κέρδη του πυρηνικού λόμπι. Γι' αυτό αναδημοσιεύουμε εδώ πληροφορίες για την περίπτωση της Μακεδονίας από την εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, της 27/05/2006.

Επίσης, παρόμοιο ενδιαφέρον έχει ο αγώνας των κατοίκων της Χαλκιδικής για το σχεδιαζόμενο εργοστάσιο ΧΡΥΣΟΥ!! στη Χαλκιδική. Πληροφορίες θα βρείτε στο: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ site: www.sitemaker.gr/oikoprochal και στο Παρατηρητήριο Μεταλλευτικών Δραστηριοτήτων (www.antigold.gr)

Οι έρευνες του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών έδειξαν ότι στο υπέδαφος της Βόρειας Ελλάδας υπάρχουν πάνω από 10.000 τόνοι σε δυνητικά κοιτάσματα ουρανίου

Ο ραδιενεργός... Θησαυρός της Ελλάδας

Το ουράνιο που υπάρχει εξασφαλίζει ενεργειακή αυτονομία σε περίπτωση κρίσης

Τουλάχιστον 1.525 τόνους ορυκτού ουρανίου κρύβει η Ελλάδα. Αν αποφασίζαμε να τους εκμεταλλευτούμε θα μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε την ενεργειακή μας αυτονομία σε μελλοντική παγκόσμια ενεργειακή κρίση. Σύμφωνα με τις έρευνες του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών στο υπέδαφος της Βόρειας Ελλάδας υπάρχουν πάνω από 10.000 τόνοι σε δυνητικά κοιτάσματα.

«Οι έρευνες ουρανίου στην Ελλάδα θα έπρεπε να συνεχίζονται και όχι να έχουν πέσει σε καθεστώς αδράνειας, όπως συμβαίνει από το 1995», λέει ο κ. Φαίδων Περγάμαλης, διευθυντής Ενεργειακών Πρώτων Υλών του ΙΓΜΕ. «Το ουράνιο είναι ιδιαίτερα πολύτιμο στην εποχή μας - μπορεί η τιμή του να είχε μειωθεί προ ετών λόγω των κυκλωμάτων λαθρεμπορίου που δρούσαν στις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ, αλλά από το 2004 και μετά έχει αρχίσει πάλι να ανεβαίνει. Αναμένουμε να εκτοξευθεί τα επόμενα χρόνια λόγω της πιθανολογούμενης μελλοντικής ενεργειακής κρίσης». Σύμφωνα με τους ειδικούς, με τα υπάρχοντα βεβαιωμένα αποθέματα στην ευρύτερη περιοχή των Νομών Δράμας και Σερρών η χώρα μας μπορεί να παράγει κίτρινο συμπύκνωμα, μία χημική ένωση που περιέχει ουράνιο και αποτελεί την πρώτη ύλη για την κατασκευή των πυρηνικών καυσίμων. «Ένα σενάριο θα μπορούσε πιθανότατα να είναι το εξής: Να εξάγουμε το κίτρινο συμπύκνωμα και ως αντάλλαγμα να εισάγουμε ηλεκτρική ενέργεια» συμπληρώνει ο κ. Περγάμαλης. Από αυτό το σημείο και έπειτα το κίτρινο συμπύκνωμα ουρανίου δέχεται ισοτοπικό εμπλουτισμό, ο οποίος μπορεί να γίνει μόνο σε μεγάλες πυρηνικές δυνάμεις, όπως η Γαλλία.

Πολύτιμα μεταλλεύματα. «Επιπλέον στα δικά μας κοιτάσματα υπάρχει και θόριο, το στοιχείο που χρησιμοποιούν ως καύσιμο πυρηνικοί αντιδραστήρες νέας τεχνολογίας. Υπάρχουν ακόμα και ποσοστά σπάνιων γαιών, που είναι πολύτιμα μεταλλεύματα».

Τα βεβαιωμένα κοιτάσματα στη Βόρεια Ελλάδα επαρκούν για 20ετή αυτόνομη λειτουργία πυρηνικού αντιδραστήρα με δυνατότητα παραγωγής 1.000 MW ημερησίως, αλλά όχι και για 30 έτη τα οποία τίθενται ως προϋπόθεση για την κατασκευή του, λένε οι ειδικοί.

«Το καλύτερο που θα μπορούσε να συμβεί είναι να αυξήσουμε τα βεβαιωμένα κοιτάσματα ουρανίου μέσω ερευνών, οι οποίες καλό θα είναι να αρχίσουν τώρα, δεδομένου ότι από τον εντοπισμό τους έως και την εκμετάλλευσή τους το βάθος χρόνου εκτείνεται πέραν της 20ετίας. Η ελληνική κυβέρνηση οφείλει να γνωρίζει τα τελευταία αποτελέσματα των ερευνών για τα αποθέματα της χώρας σε ουράνιο, ώστε να μπορεί να λαμβάνει τις σωστές αποφάσεις σε επίπεδο ενεργειακής στρατηγικής».

ΑΝ ΦΤΙΑΞΟΥΝ ΟΡΥΧΕΙΟ ΣΤΟ ΠΑΡΑΝΕΣΤΙ

«Το ραδιενεργό νέφος θα μας πνίξει»

«Πιθανή εξόρυξη των κοιτασμάτων ουρανίου θα επιφέρει τρομερή αλλοίωση της πανέμορφης περιοχής του Παρανεστίου και σίγουρα σοβαρές επιπτώσεις στους υδροφόρους ορίζοντες της περιοχής», επισημαίνει ο κ. Γιάννης Δαμαλής, πρόεδρος της Οικολογικής Κίνησης Δράμας.

«Επιπλέον θα δημιουργηθεί ραδιενεργό νέφος που θα επιβαρύνει όλη την περιοχή, από το Παρανέστι έως και το λεκανοπέδιο της Δράμας, ανάλογα με την ένταση και την κατεύθυνση του ανέμου».

Τα ερωτήματα που θέτει ο κ. Γιάννης Δάμαλης σε περίπτωση κατασκευής ορυχείου είναι πολλά: Πού θα διοχετεύονται τα κατάλοιπα των εξορύξεων, πού θα αποθηκεύονται τα ουρανιούχα πετρώματα, τι θα γίνεται σε περίπτωση που ξεπλένονται από βροχή, θα τηρούνται τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας κατά τη μεταφορά τους; «Ακόμα ένα θέμα είναι μήπως γίνει μια πρώτη μονάδα επεξεργασίας των ραδιενεργών υλικών, να γίνεται ένας μικρός καθαρισμός δηλαδή, οπότε και εκεί υπάρχει κάποιος κίνδυνος για τα κατάλοιπα», συμπληρώνει.

«Έχουμε κάνει κάποιες μετρήσεις στους υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες της περιοχής σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών και έχουμε βρει ότι το νερό πάνω από το Παρανέστι, όχι αυτό που πίνουν οι κάτοικοι, είναι ιδιαίτερα φορτισμένο σε συγκεντρώσεις ραδιενεργών υλικών».

Το κυνήγι του ουρανίου

Οι έρευνες άρχισαν το 1956 από επιστημονικά κλιμάκια Αμερικανών, Άγγλων και Γάλλων, οι οποίοι συνεργάζονταν με Έλληνες ερευνητές. Τα απαραίτητα χρήματα ώστε να διεξαχθούν οι έρευνες για τον εντοπισμό των κοιτασμάτων ουρανίου προέρχονταν από Δημόσιες Επενδύσεις, επιχορηγήσεις της Διεθνούς Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας και την ΕΟΚ.

Μέχρι το 1970 αρμόδιος φορέας ήταν το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, ενώ από αυτό το χρονικό σημείο και μετά ανέλαβε το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος» σε συνεργασία με τη Διεθνή Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας.

Το 1977 το ΙΓΜΕ επανήλθε στις έρευνες και το 1985 ο «Δημόκριτος» τις σταμάτησε.

ΧΑΡΗΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ ΤΑ ΝΕΑ , 27/05/2006

[επιστροφή](#)

3. Τα πυρηνικά έρχονται και στην Ελλάδα;

Δεν είναι τυχαία η ενασχόλησή μας με το ζήτημα της ραδιενέργειας. Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος του ζητήματος, παραθέτουμε άλλα τέσσερα δημοσιεύματα και ανακοινώσεις.

Τα δύο πρώτα αφορούν το πυρηνικό λόμπι και τους νέους σχεδιαζόμενους πυρηνικούς σταθμούς στη γειτονιά μας. Δεν μας φτάνουν δηλαδή οι παραμένοντες 4 πυρηνικοί αντιδραστήρες του Κοζλονοτού της Βουλγαρίας (συνολικά είχε έξι αλλά οι δύο αρχαιότεροι έκλεισαν).

Το τρίτο δημοσίευμα είναι μια διαμαρτυρία του Ευρωπαϊκού Κόμματος των Πράσινων για το εξαγγελθέν πυρηνικό εργοστάσιο της Σινώπης.

Τέλος, το τέταρτο και σημαντικότερο αφορά μυστική έκθεση για σχεδιαζόμενο πυρηνικό εργοστάσιο στην Ελλάδα. Ας τσιμπηθούμε για να ξυπνήσουμε πριν η ραδιούχα ευλογημένη Ικαρία μετατραπεί σε καταραμένο και ραδιενεργό τόπο.

Ακουγίου εις τριπλούν

Της ΡΟΥΛΑΣ ΠΑΠΠΑ - ΣΟΥΛΟΥΝΙΑ

Τρεις πυρηνικές «βόμβες» δυναμικότητας τουλάχιστον 4.500 megawatt βάζει η Τουρκία στις ελληνοτουρκικές σχέσεις σε μια κρίσιμη φάση με ανοιχτά τα διμερή θέματα, το Κυπριακό και καθώς βρίσκονται σε εξέλιξη οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις της με την Ε.Ε.

Διαδήλωση ακτιβιστών της Greenpeace έξω από το Ινστιτούτο Ατομικής Ενέργειας της Τουρκίας. Η διαρροή της πληροφορίας (από την τουρκική εφημερίδα «Ραντικάλ», ότι η Αγκυρα αποφάσισε να προχωρήσει στην κατασκευή τριών πυρηνικών σταθμών προκάλεσε τις άμεσες αντιδράσεις των ελλήνων ευρωβουλευτών Π. Μπεγλίτης, Αντ. Τρακατέλλης και Δ. Παπαδημούλης.

Οι πρώτες αυτές αντιδράσεις αναμένεται να προσλάβουν συντονισμένο χαρακτήρα αφού η απόφαση της Αγκυρας να προχωρήσει το πυρηνικό της πρόγραμμα, μετά τις αλλεπάλληλες αναβολές, είναι πλέον προφανής μετά την καταχώριση στο πρόγραμμα επενδύσεων του 2005 ποσού 3,8 δισ. ευρώ, ώστε να τεθούν μέχρι το 2011 σε λειτουργία τρεις σταθμοί με πρώτον αυτόν που έχει σχεδιαστεί στην περιοχή του Ικονίου (350 χλμ. ανατολικά της Ρόδου).

Οι άλλες περιοχές που αναφέρονται ως υποψήφιες είναι η Σινώπη και το Κιρκκλάρελι (Σαράντα Εκκλησιές) κοντά στα σύνορα με την Ελλάδα και τη Βουλγαρία. Ο τούρκος πρωθυπουργός, όπως όλα δείχνουν, περίμενε πρώτα να πάρει η Αγκυρα ημερομηνία για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Ε.Ε. και μετά να μεθοδεύσει τα πυρηνικά του σχέδια, επιλέγοντας προνομιακά ευρωπαϊούς συνεταιίρους.

Ελάχιστες πληροφορίες υπάρχουν αν τελικώς εγκαταλείφθηκε η περιοχή του Ακούγιου μετά τις έντονες αντιδράσεις για την κατασκευή ενός πυρηνικού σταθμού πάνω στο επικίνδυνο σεισμογενές ρήγμα της Ανατολίας. Ο Θανάσης Αναπολιτάνος, συντονιστής του Αντιπυρηνικού

Παρατηρητηρίου Μεσογείου, εκτιμά πάντως ότι: «Είναι ένας ελιγμός για να γίνει πιο ομαλά η έναρξη ενός κολοσσιαίου προγράμματος, του οποίου ο συνολικός αριθμός των αντιδραστήρων εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει τους 40».

Το μόνο, πάντως, που δεν εγκαταλείφθηκε είναι η προτίμηση των ισλαμιστών στον τύπο του πυρηνικού αντιδραστήρα: Οι υποψήφιοι για την κατασκευή του εταιρείες είναι ακόμη και σήμερα η канаδέζικη CANDU, η Westinghouse με τη Mitsubishi και η γαλλογερμανική MRI. Τις περισσότερες όμως πιθανότητες φαίνεται να συγκεντρώνει ο канаδέζικος τύπος, προφανώς λόγω της μεγαλύτερης ευκολίας που παρέχει για κατασκευή πυρηνικών όπλων.

Συμμαχίες της Αγκυρας

Η τελική επιλογή, όπως εκτιμούν στην Ευρωβουλή, θα εξαρτηθεί από τις συμμαχίες που θα επιδιώξει η Αγκυρα εντός της Ε.Ε. με πλέον πιθανούς επενδυτές τη Γαλλία και τη Γερμανία. Πάντως τα σχέδιά της αναπτύσσονται σε μια περίοδο όχι και ιδιαίτερα ευνοϊκή. Η Γερμανία και η Σουηδία έχουν αποφασίσει το κλείσιμο των δικών τους πυρηνικών αντιδραστήρων και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Λάακεν έχει αποφασίσει το κλείσιμο οχτώ επισφαλών αντιδραστήρων στη Βουλγαρία, τη Λιθουανία και τη Σλοβακία. Ενδεικτικό πάντως είναι το δημοσίευμα της τουρκικής εφημερίδας «Μιλλιέτ» (20.3.2005), στο οποίο η δημοσιογράφος Μεράλ Ταμέρ, αφού αναλύει ότι τα ραδιενεργά καύσιμα δεν είναι πλέον φθηνά, «αφιερώνει» αυτή την κακή είδηση στον Ερντογάν, που σχεδιάζει «να χρησιμοποιήσει σαν πολιτικό ρουσφέτι το πακέτο της κατασκευής των πυρηνικών αντιδραστήρων απέναντι στη Γαλλία και τη Γερμανία, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων με την Ε.Ε.».

Ο τούρκος βουλευτής του Σοσιαλιστικού Δημοκρατικού Κόμματος Tacidar Seyhan ήδη έχει συσπειρώσει μια ομάδα βουλευτών που δηλώνουν πολέμιοι αυτού του «πυρηνικού κλοιού». Ο πυρηνικός σταθμός στη Μιχάμα της Ιαπωνίας, όπου σημειώθηκε ατύχημα τον περασμένο Σεπτέμβριο. Οι κίνδυνοι για την Ελλάδα από τα τουρκικά πυρηνικά σχέδια είναι τεράστιοι. Μιλώντας στην «Κ.Ε.» παραδέχεται ότι στην τουρκική κοινή γνώμη αναπτύσσεται μια τάση υπέρ των πυρηνικών: «Οι περισσότεροι δυστυχώς πιστεύουν ότι τα πυρηνικά εργοστάσια θα επιταχύνουν την ανάπτυξη της Τουρκίας, οπότε θα πετύχει την ένταξή της στην Ε.Ε. Είναι καχύποπτοι με όλες τις χώρες που εναντιώνονται σ' αυτά τα σχέδια επειδή θεωρούν ότι προσπαθούν να κρατήσουν την Τουρκία υποανάπτυκτη».

Κίνδυνοι για την Ελλάδα

Η ελληνική αντίδραση στα σχέδια της Αγκυρας έχει ως πρώτο αποδέκτη την Ε.Ε: Ο Δ. Παπαδημούλης με την ερώτησή του στην Κομισιόν ζητεί «οι πυρηνικοί στόχοι της Τουρκίας να ενταχθούν στην ατζέντα των ενταξιακών διαπραγματεύσεων Ε.Ε.-Τουρκίας, προκειμένου να αποτραπούν οι επικίνδυνοι σχεδιασμοί των γειτόνων μας».

Προφανής είναι και η ανησυχία της ελληνικής πλευράς για άλλες χρήσεις της πυρηνικής ενέργειας από την Τουρκία, αφού είναι γνωστό το «όραμα» της «ισλαμικής πυρηνικής βόμβας». Ο Αντ. Τρακατέλλης μας είπε: «Η Τουρκία με την εμμονή της δημιουργεί υπόνοιες και για άλλου είδους κίνητρα, δηλαδή για στρατιωτικούς σκοπούς, ίσως και λόγω Ιράν. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα έχουν κάθε λόγο να αποτρέψουν ένα τέτοιο ενδεχόμενο» παρατηρεί.

Ο καθηγητής Πυρηνικής Θαν. Γεράνιος είναι ακόμη πιο σαφής. «Υπάρχει κίνδυνος αστάθειας στην Τουρκία. Δηλαδή τα προβλήματα των μειονοτήτων των θρησκευτικών διαφορών, των φανατισμών και το Κουρδικό μπορούν να οδηγήσουν σε καταστροφή του αντιδραστήρα.

Ο Παν. Μπεγλίτης στην ερώτησή του αναφέρει ότι λόγω «της υψηλής σεισμικότητας της Τουρκίας το σενάριο μπορεί να λάβει εφιαλτικές διαστάσεις όχι μόνο για το περιβάλλον αλλά και για τη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων στην ανατολική Μεσόγειο».

Πόσο εφιαλτικές το εξηγεί ο Θ. Γεράνιος: «Αν συμβεί ένα ατύχημα τύπου Τσερνομπίλ, τότε λόγω της σχετικά μικρής απόστασης της Ελλάδας οι επιπτώσεις θα είναι μέχρι και 1.000 φορές μεγαλύτερες. Δεν είναι υπερβολή ότι τα θανατηφόρα κρούσματα σε ένα πρώτου βαθμού πυρηνικό ατύχημα θα είναι τουλάχιστον 100.000. Οι συνέπειές του θα είναι τραγικές».

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ - 27/03/2005

Τουλάχιστον 5 νέοι αντιδραστήρες στη γειτονιά της Ελλάδας

Δύο νέους αντιδραστήρες, εκτός από του 4 γερασμένους που διαθέτει ήδη, προγραμματίζει η Βουλγαρία, η Ρουμανία του ενός αντιδραστήρα σχεδιάζει να τους κάνει δύο, η Λιβύη διαπραγματεύεται τη δημιουργία ενός ακόμα, την ώρα που η Τουρκία έχει δηλώσει την επιθυμία της να μπει εξίσου δυναμικά στο πυρηνικό παιχνίδι. Η Ελλάδα εν μέσω αυτής της λαίλαπας, παρότι έχει τη δυνατότητα να αντιδράσει, δε δείχνει τη διάθεση να το κάνει. Η υπουργός Εξωτερικών Ντόρα Μπακογιάννη απάντησε σε επιστολή του Αντιπυρηνικού Παρατηρητηρίου ότι παρακολουθεί στενά το θέμα, αλλά για την ώρα δεν έχει πάρει θέση, ενώ το ΥΠΕΧΩΔΕ τηρεί σιγή ιχθύος...

Κι όμως υπάρχουν τρόποι. «Υπάρχουν νομικά εργαλεία, όπως για παράδειγμα η επίκληση της διεθνούς Συνθήκης ESPOO που έχουν κυρώσει Ελλάδα και Βουλγαρία και με την οποία δίνεται η δυνατότητα η χώρα που θεωρεί ότι προσβάλλεται να ζητήσει εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προϋποθέτει δημοσιοποίηση του θέματος, συμμετοχή του κοινού και των ενδιαφερόμενων μερών και δυνατότητα παρακολούθησης του προγράμματος σε όλες τις φάσεις της κατασκευής του», υποστηρίζει ο Θανάσης Αναπολιτάνος, συντονιστής του Αντιπυρηνικού Μεσογειακού Παρατηρητηρίου.

Ο νέος πυρηνικός χάρτης της γειτονιάς μας

Ρουμανία: Ο υφιστάμενος σταθμός βρίσκεται στην περιοχή της Τσέρνα-βόντα κοντά στα σύνορα με τη Βουλγαρία.

Η κατασκευή του έγινε με καναδικά κεφάλαια, ξεκίνησε το 1980 και ολοκληρώθηκε το 1996 και καλύπτει το 9% της ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας. Εν τω μεταξύ η Ε.Ε. χρηματοδοτεί τη δημιουργία ενός ακόμα αντιδραστήρα στην ίδια περιοχή.

Βουλγαρία: Οι τέσσερις σταθμοί του Κοζλοντούι καλύπτουν το 38% των αναγκών της χώρας σε ενέργεια, αλλά οι δύο -ηλικίας 26 και 24 ετών- θα κλείσουν μέχρι το τέλος του 2006, γιατί υπάρχει σοβαρό πρόβλημα διάθεσης αποβλήτων. «Πριν το 1990 τα έστελναν δωρεάν στη Σοβιετική Ένωση, ενώ τώρα πρέπει να πληρώσουν για να τα απομακρύνουν ή να κατασκευάσουν υπόγειο σταθμό αποθήκευσης», λέει ο Πέτκα Κοβάτσεβ, μέλος του βουλγαρικού τμήματος του διεθνούς περιβαλλοντικού δικτύου Bankwatch. Μέχρι να αποφασίσουν, τα απόβλητα μένουν εκεί και ο κίνδυνος για ατυχήματα πολλαπλασιάζεται. Δύο νέοι αντιδραστήρες κατασκευάζονται στο Μπέλενε, κοντά στα σύνορα με τη Ρουμανία. Για την αποφυγή της κατασκευής τους, έχουν συμμαχήσει 18 βουλγαρικές περιβαλλοντικές οργανώσεις, που έχουν προσφύγει στα δικαστήρια γιατί θεωρούσαν ότι δεν έχουν γίνει σωστά οι περιβαλλοντικές μελέτες. Σε αυτές έχει εστιάσει και η κυβέρνηση της Ρουμανίας προκειμένου να ενεργοποιήσει τη Συνθήκη ESPOO, αλλά δυστυχώς Ελλάδα, Σερβία και FYROM δεν έχουν ακολουθήσει. Υπάρχει εναλλακτική λύση για τη Βουλγαρία; «Να κλείσει το πυρηνικό μέρος, να διατηρήσει το συμβατικό και να χρησιμοποιήσει φυσικό αέριο για την παραγωγή ρεύματος», προτείνει ο Αναπλ. Καθηγητής Πυρηνικής Φυσικής και Στοιχειωδών Σωματιδίων του Πανεπιστημίου Αθηνών, Θανάσης Γεράνιος, ενώ ο Πέτκα Κοβάτσεβ υποστηρίζει τη στροφή προς τις ανανεώσιμες πηγές. «Θα δημιουργήσουν και πολλές νέες θέσεις εργασίας».

Τουρκία: Ενώ απείχε από το πυρηνικό λόμπι, αποφάσισε τώρα να μπει δυναμικά στο παιχνίδι.

Πριν από μερικές εβδομάδες, ο υπουργός Ενέργειας της Τουρκίας κ. Χιλμί Γκιουλέρ, ανακοίνωσε ότι η χώρα θα προχωρήσει στην κατασκευή πυρηνικών αντιδραστήρων συνολικής ισχύος 5.000 μεγαβάτ που θα είναι έτοιμοι μέχρι το 2015. Οι θέσεις που προτείνονται είναι η Σινώπη που μοιάζει και επικρατέστερη, το Ακούγιου, οι θέσεις Κιρκλάρελι και Τεκριντάγ στην Ανατολική Θράκη, μια θέση βόρεια της Μερσίνας και δύο κοντά στην Αγκυρα. Η κατασκευή τους θα ανατεθεί εξ ολοκλήρου σε ιδιωτική εταιρεία η οποία θα έχει και τη διαχείριση για κάποια χρόνια. Γιατί όμως μια χώρα με τόσες δυνατότητες σε άλλες πηγές ενέργειας όπως η Τουρκία, θέλει να μπει στο πυρηνικό λόμπι; «Για λόγους γεωπολιτικής ισχύος» λέει ο κ. Αναπολιτάνος. «Για να μη χάσει το πλεονέκτημα τώρα που το Ιράν, μια χώρα με ίδιο περίπου πληθυσμό, θέλει να προχωρήσει στην πυρηνική τεχνολογία. Αυτή η λογική, όμως, οδηγεί σε αδιέξοδο.»

ΟΙΚΟ 8-4-06

Το Ευρωπαϊκό Πράσινο Κόμμα αντίθετο με το πυρηνικό εργοστάσιο της Σινώπης, που ανακοίνωσε επίσημως η Τουρκία

European Green Party/EFGPaisbl
4th COUNCIL MEETING
Helsinki, 5-7th May 2006

Adopted resolution

Nuclear Power plant in Sinop in Turkey

Recently there is a decision from the Government of Turkey – leading by the AK Party (Justice and Development Party) and his president Mr. Erdogan – to build a nuclear power plant for 5000 MW at the Black Sea by Sinop in Turkey.

We, the Greens from EGP, are protesting this decision from Government of Turkey and demand the cancel of this project immediately.

ΑΝΤΙΠΥΡΗΝΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

ΤΕΕ/Τμ. Δωδεκανήσου, Μητροπόλεως 4, Ρόδος, Τ.Κ. 85100, Ελλάδα

Τηλ.. (0030)6936656947, FAX: (0030) 2241022462

URL: <http://www.manw.org> - E-mail: info@manw.org

Ρόδος, 18/2/2007

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Απόρρητη εισήγηση για πυρηνικό εργοστάσιο στην Ελλάδα:

Να πάρει αμέσως θέση η Κυβέρνηση και τα Κόμματα.

Σύμφωνα με σημερινό δημοσίευμα της εφημερίδας «Πρώτο θέμα» έχει υποβληθεί εισήγηση προς την Ελληνική Κυβέρνηση για την κατασκευή πυρηνικού εργοστασίου στην Ελλάδα. Στην εισήγηση αναφέρεται ότι «είναι σκόπιμο και χρήσιμο η ελληνική πλευρά να προετοιμαστεί τόσο σε επίπεδο μελέτης όσο και σταδιακής ψυχολογικής προετοιμασίας (!!!) της κοινής γνώμης για χρήση της πυρηνικής ενέργειας». Σύμφωνα μάλιστα με το δημοσίευμα ισχυρά επιχειρηματικά λόμπυ ασκούν πιέσεις για την κατασκευή πυρηνικής ηλεκτροπαραγωγικής μονάδας, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι η πυρηνική ενέργεια είναι πλέον καθαρή. (!!!)

Το Αντιπυρηνικό Παρατηρητήριο Μεσογείου εκφράζει την έντονη αντίθεσή του σε οποιαδήποτε σκέψη για την κατασκευή πυρηνικού εργοστασίου στη χώρα μας. Καλεί την Κυβέρνηση και τα Κόμματα να πάρουν θέση για αυτήν την εξέλιξη, για να σταματήσει άμεσα το παιχνίδι με τη φωτιά. Επιπρόσθετα ζητάμε για άλλη μιά φορά από την Κυβέρνηση να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πολιτικές πρωτοβουλίες και να κάνει χρήση των διεθνών συνθηκών για την αποτροπή εγκατάστασης νέων πυρηνικών αντιδραστήρων που σχεδιάζουν στη γειτονιά μας η Τουρκία, η Βουλγαρία και σύμφωνα με πρόσφατες ανακοινώσεις η Αίγυπτος.

Το Αντιπυρηνικό Παρατηρητήριο Μεσογείου οργάνωσε δύο διεθνείς συναντήσεις το 2005 και το 2006 στη Ρόδο για να φωτίσει όλες τις πλευρές της πυρηνικής απειλής. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα αυτών των συναντήσεων αλλά και όλα τα νέα επιστημονικά δεδομένα:

-Είναι μύθος η ασφαλής λειτουργία των πυρηνικών αντιδραστήρων. Η εξέλιξη της πυρηνικής τεχνολογίας, για την οποία δεν υπάρχουν όρια ασφαλείας, δεν μπορεί να αποκλείσει την πυρηνική εκτροπή.

-Είναι μύθος ότι παράγεται φθηνή ηλεκτρική ενέργεια από τους πυρηνικούς αντιδραστήρες, ιδιαίτερα σε περιοχές σεισμογενείς. Το υψηλό κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας σε συνδυασμό με το μικρό χρόνο λειτουργίας ενός αντιδραστήρα, καθώς και η διαδικασία διαχείρισης των αποβλήτων και του ασφαλούς κλεισίματος ενός πυρηνικού σταθμού, κάνουν τελείως αντιοικονομική την επένδυση. Δεν είναι τυχαίο ότι αντιδραστήρες κατασκευάζονται σε όλο τον Κόσμο μόνο με κρατικές επιδοτήσεις.

-Εξακολουθεί να παραμένει άλυτο και υπ' αριθμόν 1 πρόβλημα, η συσσώρευση μεγάλων ποσοτήτων πυρηνικών αποβλήτων που παραμένουν ενεργά για πολλούς αιώνες, των εγκαταστάσεων των πυρηνικών εργοστασίων συμπεριλαμβανομένων.

Και όλα αυτά σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας ενός πυρηνικού αντιδραστήρα, χωρίς να υπολογίσει κανείς τις καταστροφικές συνέπειες ενός ατυχήματος από βλάβη στον αντιδραστήρα, είτε στις δεξαμενές φύλαξης των αποβλήτων, είτε κατά τη μεταφορά τους, είτε από ένα τρομοκρατικό χτύπημα.

Τι απομένει ως επιχείρημα? Οτι η πυρηνική ενέργεια είναι καθαρή και δεν επιβαρύνει το περιβάλλον με ρύπους που ενισχύουν την αλλαγή του κλίματος. Οι υπέρμαχοι της πυρηνικής ενέργειας επικαλούνται το Πρωτόκολλο του Κιότο, τις εκθέσεις για την κλιματική αλλαγή. Τους απαντάμε: Είναι ένας ακόμα μύθος η καθαρή και χωρίς επιβάρυνση για το περιβάλλον ηλεκτρική ενέργεια από αντιδραστήρες. Τόσο η μόλυνση με ραδιενεργά αέρια κατά τη λειτουργία τους, όσο και η ρύπανση με μεγάλες ποσότητες αερίων που επιβαρύνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά τη διαδικασία διαχείρισης του πυρηνικού καυσίμου και των αποβλήτων, καταρρίπτουν τα επιχειρήματα.

Και κάτι τελευταίο: Ναι να κλείσουμε το κεφάλαιο πετρέλαιο. Όχι όμως να ανοίξουμε το κεφάλαιο πυρηνικά. Δεν πολεμάς τη χολέρα με την πανούκλα.

Η λύση βρίσκεται στην εξοικονόμηση ενέργειας και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Είναι οι τομείς, στους οποίους εξακολουθεί η ευλογημένη χώρα του Αιόλου και του Ήλιου Απόλλωνα να βρίσκεται στον πάτο, παρά τα αναμφισβήτητα συγκριτικά πλεονεκτήματά της. Οι ευθύνες όλων και πρωτίστως αυτών που παίρνουν τις πολιτικές αποφάσεις, κάτι παραπάνω από προφανείς.

[επιστροφή](#)

4. ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΙΚΑΡΙΑ

Με ιδιαίτερη χαρά αναδημοσιεύουμε την εξαιρετική δουλειά που έχει κάνει ο ΕΟΣ Καβάλας για τέσσερις πεζοπορικές διαδρομές στα μονοπάτια της Ικαρίας. Αυπάμαι που η αυτοδιοίκηση της Επαρχίας Ικαρίας δεν έχει ακόμη δείξει την ικανότητα να αξιοποιήσει το υλικό που υπάρχει στα χέρια της για τα μονοπάτια της Επαρχίας, και έτσι αναγκάζει τους επισκέπτες της Ικαρίας, όπως ο ΕΟΣ Καβάλας, να «ανακαλύπτουν την πυρίτιδα από την αρχή».

Όταν υπηρετούσα ως Διευθύνων Σύμβουλος της Αναπτυξιακής Εταιρίας Επαρχίας Ικαρίας (άμισθος βέβαια, μετά από δική μου επιθυμία) είχα πρωτοστατήσει μέσα από το Εθελοντικό Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας ώστε να καταγραφούν-χαρτογραφηθούν με GPS-φωτογραφίες-φυτολόγιο-σημεία με θέα-σημεία που χρειάζονται επιδιόρθωση, όχι μια και δύο αλλά 19 (!) μονοπάτια-διαδρομές για όλη την Ικαρία. Η δουλειά εκείνη είχε γίνει το 1997-98 με 4 εθελοντές που φιλοξένησε η Ικαρία για έξι μήνες, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και το Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού της Αρέθουσας. Αργότερα, ο κ. Σιμάκης, που εργάστηκε στην Αναπτυξιακή Εταιρεία μετά την αναίτια αποπομπή μου το καλοκαίρι του 1999 από το τότε Διοικητικό Συμβούλιο (Στ. Παμφίλης, Σπ. Τέσκος, Θ. Θεοδωράκης, Στ. Σταμούλος, Κ. Γλαρός, Κ. Αγγελουδάκης, Δ. Βούλγαρης, Αντ. Καρνέρης, Μ. Πορής, Η. Σκάβδης), επεξεργάστηκε τα στοιχεία εκείνου το εθελοντικού προγράμματος και ετοίμασε ένα ειδικό τεύχος που περιείχε τις λεπτομέρειες για εκείνες τις 19 πεζοπορικές διαδρομές. Η Αυτοδιοίκηση της Επαρχίας Ικαρίας που έχει το 100% της Αναπτυξιακής Εταιρείας ποτέ δεν ενδιαφέρθηκε να προχωρήσει στη μαζική έκδοση εκείνου του Οδηγού.

Επίσης, με το Πρόγραμμα TERRA-LORE της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, είχαμε κάνει και έναν ψηφειοποιημένο χάρτη της Ικαρίας, όπου υπάρχουν όλα τα μονοπάτια της Ικαρίας-Φούρνων. Εκείνο

το χάρτη πήρε από εμάς, εξέδωσε η Πανικαριακή Αδελφότητα Αθήνας και διέθεσε στα τοπικά βιβλιοπωλεία της Ικαρίας. Εκείνη η έκδοση, που περιέχει και τον μόνο αξιόπιστο χάρτη της Επαρχίας μας, έχει εξαντληθεί και δεν έχει επανεκδοθεί.

Με εκείνο το Πρόγραμμα είχαμε κάνει και ολόκληρη μελέτη για την ανάπτυξη του Οικοτουρισμού στην Επαρχία Ικαρίας, βασισμένη στο δίκτυο μονοπατιών. Η Ικαριακή Αυτοδιοίκηση δεν έδωσε σημασία στη μελέτη εκείνη και τίποτε δεν προχώρησε. Αλλά, ο οικοτουρισμός είναι μια άλλη ιστορία. Τέλος, το καλά διατηρημένο μονοπάτι που εντόπισε ο ΕΟΣ Καβάλας (Καραβόσταμο-Μαυράτο) καθαρίστηκε και συντηρήθηκε από χρήματα που είχα εξασφαλίσει από το LEADER II, μετά από πρότασή μου, όταν ήμουν Διευθύνων Σύμβουλος της Αναπτυξιακής.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθώ εδώ και στο Μονοπάτι της Πατούσας, δηλ. τον Γύρο των Ραχών, που με φροντίδα του κ. Καλοκαιρινού, του Συλλόγου Ικαρίων Επιστημόνων και του Συλλόγου Ραχιωτών αποκρυσταλλώθηκε σε έναν εξαιρετικό πληροφοριακό χάρτη για την περιοχή των Ραχών που επανεκδίδεται συνέχεια και αποτελεί σημαντική συμβολή για την προώθηση του οικοτουρισμού στις Ράχες.

Ηλίας Γιαννίρης.

ΕΟΣ Καβάλας

ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΙΚΑΡΙΑ

Το νησί της Ικαρίας είναι ένα μακρόστενο βουνό με την ράχη του κατά μήκος του άξονα ανατολής - δύσης, να ανεβοκατεβαίνει από τα 600 μέχρι τα 1040 μέτρα και να χωρίζεται σε δύο μέρη: Το βόρειο με τις ήπιες πλαγιές, τις δασωμένες εκτάσεις και τα άφθονα τρεχούμενα νερά και το νότιο με το πετρώδες έδαφος, τις απότομες πλαγιές και τους εντυπωσιακούς γκρεμούς.

Η Ικαρία χωρίς την έντονη τουριστική ανάπτυξη που συναντάμε σε άλλα νησιά του Αιγαίου κατάφερε να διατηρήσει πολλά από τα στοιχεία της τοπικής πολιτιστικής της παράδοσης. Μεταξύ αυτών και τα παλιά μονοπάτια που αποτελούσαν τις μοναδικές οδούς συγκοινωνίας του νησιού. Ακολουθώντας τα μπορούμε να γνωρίσουμε καλύτερα την άγνωστη αλλά ενδιαφέρουσα Ικαριώτικη ενδοχώρα, να απολαύσουμε λόγω των φυσικών ιδιαιτεροτήτων του νησιού σπάνια τοπία και εικόνες, να έρθουμε σε επαφή με την ιστορία του, την αρχιτεκτονική, τον τρόπο ζωής των κατοίκων. Τα μονοπάτια αυτά, παρόλο που έχουν εγκαταλειφθεί τα τελευταία χρόνια, διατηρούνται ακόμα σε πολύ καλή κατάσταση. Εδώ περιγράφονται τα σημαντικότερα και κυρίως αυτά που παρουσιάζουν ορειβατικό ενδιαφέρον. (Διασχίσεις – πρόσβαση στις ψηλότερες κορυφές – προσέγγιση σημαντικών ορθοπλαγιών κλπ). Τα περισσότερα από αυτά είναι σηματοδοτημένα χωρίς όμως να μπορούμε να στηριχθούμε πάντοτε στην σηματοδότηση. Τέλος δεν υπάρχουν χάρτες να παρέχουν πληροφορίες για πεζοπορικές διαδρομές, με εξαίρεση τον χάρτη που έχει εκδώσει η μη κερδοσκοπική εταιρία «Νέα Ικαρία» και που μπορείτε να προμηθευτείτε από το φωτογραφείο στο Χριστό Ραχών.

Καλό περπάτημα. Θανάσης Δασκαλούδης

<http://www.eoskavalas.com/ikaria/firstikaria.htm>

Ευχαριστούμε θερμά Θανάση Δασκαλούδη από την Καβάλα για αυτή την σημαντική προσφορά σας στην Επαρχία μας. Οι διαδρομές που έχει δημοσιεύσει ο ΕΟΣ Καβάλας στο διαδίκτυο:

1. Αρέθουσα – Δοκίμι – Χρυσόστομος (3 ώρες)

<http://www.eoskavalas.com/ikaria/arethousa-xrisostomo.htm>

2. Μαυράτο – Πούντα (Διάσχιση Κορυφογραμμής) (5 ώρες)

<http://www.eoskavalas.com/ikaria/diasxisi.htm>)

3. Μαυράτο - Καψαλινό Κάστρο - Καραβόσταμο. (3,5 ώρες) Το πιο γνωστό και αξιοποιημένο μονοπάτι στην Ικαρία είναι αυτό που συνδέει το χωριό Μαυράτο με το Καψαλινό Κάστρο και στην συνέχεια με το Καραβόσταμο. Η κατάσταση του μονοπατιού είναι σε πολύ καλή κατάσταση αφού έχει καθαριστεί και συντηρηθεί πρόσφατα.

<http://www.eoskavalas.com/ikaria/maurato-karavostamo.htm>

---

3. Πούντα – Χρυσόστομος (3,5 ώρες) Το μονοπάτι αυτό είναι ένα από τα ομορφότερα της Ικαρίας.

<http://www.eoskavalas.com/ikaria/pounta-xrysostomo.htm>

---

5. Υπολείμματα και όχι Απορρίμματα

Στην Επαρχία Ικαρίας γίνεται εκρηκτικό, κάθε καλοκαίρι το πρόβλημα των απορριμμάτων, όπως γίνεται και σε άλλα νησιά μας (υπάρχει και το χειμώνα αλλά σε μικρότερη ένταση). Στις Κυκλάδες και στα Δωδεκάνησα έχουν γίνει κάποια βήματα που θα αναφέρουμε στη συνέχεια, αλλά γενικά παραμένουν στο έλεος των σκουπιδιών με ορισμένες χωματερές να «γλείφουν» τη θάλασσα. Έτσι επιβαρύνονται οικοσυστήματα, ακτές, λουόμενοι και φυσικά η δημόσια υγεία. Οι Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) (όπου υπάρχουν) στη νησιωτική Ελλάδα έχουν διάρκεια ζωής 10-15 χρόνια, με αποτέλεσμα σε λίγο καιρό να ψάχνουν νέους χώρους για νέους ΧΥΤΑ. Η λύση είναι φυσικά στην ανακύκλωση και στην αναζήτηση Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ).

Τα οφέλη στην Ικαρία από τη δημιουργία ΧΥΤΥ

Στην Ικαρία το ζήτημα έχει τεθεί με σαφήνεια, από τον τέως Δημοτικό Σύμβουλο Ραχών Γιώργο Καρίμαλη, αλλά και έχει μελετηθεί εμπειριστωμένα με τις θέσεις και τις εργασίες (Ημερίδα, συζητήσεις κλπ) από την Κίνηση Πολιτών Ραχών.

Η Αυτοδιοίκηση πριν το 2000 είχε πληρώσει μελέτη (ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος) χωρίς να υποδείξει θέσεις για ΧΥΤΑ. Θα 'λεγα «ευτυχώς», γιατί οι καιροί άλλαξαν, οι Κοινοτικές πολιτικές και οι χρηματοδοτήσεις άλλαξαν την τελευταία δεκαετία και σήμερα όλοι πρέπει να μιλάμε για ανακύκλωση και ΧΥΤΥ.

Δηλαδή, για ανακύκλωση αλουμινίου (φανταστείτε όλα τα κουτάκια που μαζεύονται από τα πανηγύρια να μην πετιούνται σε ΧΥΤΑ αλλά να ανακυκλώνονται), για ανακύκλωση υλικών συσκευασίας, πλαστικού, χαρτιού (Επαρχείο, Δήμοι, Σχολεία Ικαρίας κλπ), γυαλιού, παλιών ηλεκτρικών συσκευών και επίπλων. Επίσης, σήμερα υπάρχουν ειδικές χρηματοδοτήσεις για ανακύκλωση ορισμένων επικίνδυνων αποβλήτων (λάδια συνεργείων, μπαταρίες, ηλεκτρονικά απόβλητα, λάστιχα αυτοκινήτων κλπ) και για ειδική μεταχείριση στα νοσοκομειακά απόβλητα. Τέλος, τα οικιακά αποφάγια μπορούν να γίνονται λίπασμα, και είναι αρκετοί οι Δήμοι στην Ελλάδα που προχωρούν σε προγράμματα κομποστοποίησης οικιακών απορριμμάτων (Ελευσίνα, Πετρούπολη κλπ), δηλαδή σε παραγωγή λιπάσματος για άγονες εκτάσεις, αναδάσωσης και καλλιέργειες. Τα υπολείμματα από κλαδέματα, λιοτριβία, απόβλητα οινοπαραγωγής μπορούν να γίνονται και αυτά λίπασμα. Και δεν είναι μόνο αυτά.

Αργά ή γρήγορα θα αποκτήσουμε σε όλη την Επαρχία Ικαρίας βιολογικούς καθαρισμούς. Τα ξενοδοχεία ήδη είναι υποχρεωμένα να έχουν. Η τεχνολογία για να μετατρέπεται και η λυματολάσπη σε λίπασμα υπάρχει. Αλήθεια, που πάει σήμερα η λυματολάσπη που παράγεται από ξενοδοχεία, και βιολογικούς καθαρισμούς του Αρμενιστή και του Ευδήλου; Σε μικρές χωματερές; Στα ρέματα; Που;

Όλα αυτά αν τελικά τα πετάξουμε και δεν τα ανακυκλώνουμε θα καταλήγουν είτε στα ρέματα είτε στον όποιον ΧΥΤΑ. Τεράστιος όγκος, απώλεια χρημάτων, απώλεια θέσεων εργασίας, ρύπανση-μόλυνση των νερών και της θάλασσάς μας. Γι' αυτό πρέπει όλοι να μιλάμε σήμερα για ανακύκλωση και έναν χώρο ταφής υπολειμμάτων.

Ορισμένοι Δήμοι στην Ικαρία έχουν κάνει κάποια βήματα για τη συγκέντρωση τουλάχιστον ορισμένων επικίνδυνων αποβλήτων όπως ο Δήμος Αγίου Κηρύκου. Όμως η ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων στην Ικαρία είναι ακόμη πολύ μακριά.

Η Νομαρχία Σάμου πιέζει για να εξευρεθεί θέση για ΧΥΤΑ στην Ικαρία και όχι για ΧΥΤΥ. Η ανακύκλωση ξεχνιέται από τη Νομαρχία και φυσικά και την Αυτοδιοίκηση της Επαρχίας, που δεν θέλει να εμπλακεί. Μια-μια οι θέσεις που προτείνονται για ΧΥΤΑ Ικαρίας συναντούν αντιδράσεις και απορρίπτονται. Και αυτό είναι φυσικό. Γιατί άλλο είναι να ψάχνουμε που να βάλουμε μια περιβαλλοντική βόμβα και άλλο να ψάχνουμε για χώρο εναπόθεσης υπολειμμάτων, που θα είναι λιγότερο ρυπογόνα και απείρως μικρότερα σε όγκο (μετά την ανακύκλωση θα φτάνει στον ΧΥΤΥ περίπου το 10% του σημερινού όγκου απορριμμάτων).

Δυστυχώς, μέχρι στιγμής ανακύκλωση απορριμμάτων και επαναχρησιμοποίηση, είναι σπάνιες ή άγνωστες πρακτικές όχι μόνο για την Ικαρία αλλά γενικά για τα νησιά.

Ας δούμε πού βρίσκεται η κατάσταση σε άλλα νησιά στις Κυκλάδες και στα Δωδεκάνησα:

Αποκατάσταση παλιών χωματερών έχουν κάνει ή έχουν δρομολογήσει η Ανάφη και η Τήλος (2).

Αρκετά νησιά έχουν ήδη ΧΥΤΑ (όχι ΧΥΤΥ): Ανάφη, Κίμωλος, Β. Ρόδος, Τήλος, Καστελόριζο (5)

Άλλα νησιά έχουν ορίσει θέσεις για ΧΥΤΑ (όχι για ΧΥΤΥ) αλλά χρησιμοποιούν τις παλιές χωματερές μέχρι να γίνει ο ΧΥΤΑ: Αμοργός, Ίος, Κύθνος, Μήλος, Μύκονος, Πάρος, Σέριφος, Σίκινος, Σίφνος, Σύρος, Φολέγανδρος, Αστυπάλαια, Κάλυμνος, Κάρπαθος, Κάσος, Κως, Νίσυρος, Πάτμος, Ν. Ρόδος-Χάλκη, Σύμη (21)

Έχει «κολλήσει» στη διαδικασία χωροθέτησης, υπάρχουν αντιδράσεις από κατοίκους και

χρησιμοποιούνται οι παλιές χωματερές στα νησιά: Άνδρος, Ικαρία, Νάξος, Σαντορίνη, Τήνος, Λέρος (6).

Είναι θλιβερό να βλέπει κανείς την «προοδευτική» Ικαρία να βρίσκεται ακόμη και εδώ στην οπισθοφυλακή της προόδου. Τα περισσότερα νησιά έχουν ορίσει θέσεις για ΧΥΤΑ (21). Άλλα 5 νησιά έχουν ήδη ΧΥΤΑ. Εμείς είμαστε από τους τελευταίους. Τα νησιά που έχουν ορίσει ΧΥΤΑ (η χωροθέτηση είναι και το πιο δύσκολο μέρος) βρίσκονται σε προνομακή θέση γιατί αν προχωρήσουν σε ολοκληρωμένη ανακύκλωση τα έξοδα της υγειονομικής ταφής θα πέσουν κατακόρυφα αφού στον ΧΥΤΑ θα καταλήγουν υπολείμματα.

Και μετά τον ΧΥΤΑ;

Η εμπειρία από τα νησιά, μετά την κατασκευή ΧΥΤΑ, δείχνει ότι ο αγώνας πρέπει να είναι συνεχής.

Η Κίμωλος κατασκεύασε ΧΥΤΑ προ τριετίας (θέση Κοκκινάς), αλλά ελλείπει προσωπικού, τον λειτουργεί ο πρόεδρος της κοινότητας.

Το Καστελόριζο κατασκεύασε ΧΥΤΑ προ επταετίας, ωστόσο τον χρησιμοποιεί ως χώρο καύσης των απορριμμάτων, που κατόπιν ρίχνονται σε άλλη περιοχή.

Στους Λειμούς κατασκευάστηκε ΧΥΤΑ προ διετίας, που δεν λειτουργεί ελλείψει μηχανημάτων. Αντιλαμβάνεται ο καθένας ότι χωρίς ανακύκλωση η διαχείριση του ΧΥΤΑ είναι αρκετά δύσκολη. Ο όγκος των απορριμμάτων είναι 90% μεγαλύτερος.

Από τους ΧΥΤΑ στους ΧΥΤΥ

Η Πάρος είναι από τα ελάχιστα νησιά που έχουν ξεκινήσει πρόγραμμα ανακύκλωσης για χαρτιά, μέταλλα, πλαστικά, ελαστικά, παλιά οχήματα, μπαταρίες κ.ά.

Επίσης στη Ρόδο αναμένεται να λειτουργήσει σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης των υλικών συσκευασίας, αν και στο παρελθόν έχουν ξεκινήσει κάποιες προσπάθειες ανακύκλωσης. Σε τέτοιο δρόμο πρέπει να βαδίσει και η Επαρχία Ικαρίας. Τα οφέλη από το σύστημα ανακύκλωση-ΧΥΤΥ είναι πολύ σημαντικά για να τα αγνοούμε:

Νέες θέσεις εργασίας χωρίς κόστος: Η ανακύκλωση μπορεί να μην αφήνει περιθώρια κέρδους (αν άφηνε θα την είχαν κάνει ιδιώτες), είναι όμως οικονομικά ανταποδοτική. Οι φορείς που υπηρετούν το κοινό συμφέρον (Δήμοι, Νομαρχίες, ΜΚΟ) έχουν κάθε λόγο να προωθούν την ανακύκλωση γιατί μπορούν να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας που να είναι οικονομικά ανταποδοτικές.

Καθαρότερα νερά και θάλασσα: Δεν χρειάζεται ανάλυση γιατί ο καθένας καταλαβαίνει τα περιβαλλοντικά οφέλη. Ωστόσο, ας σκεφτούμε το παράδειγμα των μπαταριών που είναι από τα πιο επικίνδυνα και τοξικά απορρίμματα. Αν πετάξουμε μια μπαταρία στη φύση, αυτή θα αποσυντεθεί και τα επικίνδυνα μέρη της (π.χ. βαρέα μέταλλα) θα περάσουν αργά ή γρήγορα στην τροφική αλυσίδα. Εμείς με τη σειρά μας θα τα φάμε με το ντόπιο γάλα, το ντόπιο τυρί, το ντόπιο κρέας ή το ψάρι που θα ψαρέψουμε από το Ικάριο Πέλαγος. Ακόμη και ελάχιστα μόρια μιας μπαταρίας είναι επικίνδυνα για την υγεία μας. Ας σκεφτούμε πόσες μπαταρίες πετάμε καθημερινά στην Ικαριακή φύση.

Καλύτερο έδαφος και υγιεινότερα τρόφιμα: Το φτηνό και υγιεινότερο λίπασμα από κομπόστ και ίσως τη λάσπη των βιολογικών καθαρισμών μπορεί να αντικαταστήσει τα χημικά λιπάσματα, να φέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη στους αγρότες και ποιοτικότερη παραγωγή. Οι βιολογικές καλλιέργειες θα είναι πιο κοντά. Οι αναδασώσεις πιο εύκολες.

Καλύτερη και ποιοτικότερη κοινωνία: Η αυτοδιοίκηση θα είναι των πολιτών και όχι των προσωπικών συμφερόντων, της ιδιοτέλειας και των κάθε λογής εργολάβων. Οι πολίτες μπορούν να απομακρυνθούν από τον ατομισμό, την ιδιώτευση, την παθητικότητα και τον «αχαδερφισμό». Μια ενεργοποιημένη αυτοδιοίκηση και ενεργοί πολίτες που ανακυκλώνουν και πετούν μόνο τα υπολείμματα ουσιαστικά βοηθούν σε αναπτυγμένες συνειδήσεις, σε χειραφέτηση και σε κοινωνικούς δρόμους που μπορούν να πετύχουν άλλη ποιότητα κοινωνίας. Είναι διαφορετικό να είσαι με το χέρι του ζήτουλα από ένα καπιταλιστικό κράτος για επιβίωση, και διαφορετικό να έχεις την αξιοπρέπειά σου και να διεκδικείς αυτά που σου ανήκουν. Σίγουρα δεν έχεις το δικαίωμα να διεκδικείς άλλος να μαζεύει τα δικά σου σκουπίδια. Και ακόμη πιο σίγουρα, δεν έχεις το δικαίωμα να συμβάλεις στην καταστροφή του περιβάλλοντος του παιδιού σου.

Μέχρι να αλλάξει ο κόσμος, δεν τον αλλάζουμε εμείς; Και δεν ξεκινάμε από τα ίδια μας τα σκουπίδια;

Ηλίας Γιαννίρης, Δρ Πολεοδόμος - Χωροτάκτης

ΥΓ: Πηγές αυτού του κειμένου ήταν η Νομαρχία Κυκλάδων και το «Δίκτυο Μεσόγειος SOS», που δημοσιεύτηκαν στην *ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ* - 27/05/2006

Επιστροφή

ΚΙΝΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΑΜΟΥ samos_env@yahoo.gr, 7 Ιουλίου 2006

ΘΕΜΑ : Παύση λειτουργίας των Αιολικών Πάρκων Σάμου και Ικαρίας.

- Εμείς οι πολίτες του νομού Σάμου
- Ο Σύλλογος «Κίνηση Περιβάλλοντος & Οικολογίας Σάμου»
- Η εφημερίδα «Βίγλα»

Διαμαρτυρόμαστε έντονα και ανυποχώρητα γιατί εδώ και πέντε (5) μήνες τα Αιολικά Πάρκα της ΔΕΗ στο Πυθαγόρειο και τον Μαραθόκαμπο νήσου Σάμου έχουν πάψει να λειτουργούν ενώ στο Αιολικό Πάρκο νήσου Ικαρίας λειτουργούν μόνο οι δύο ανεμογεννήτριες από το σύνολο των υπαρχόντων.

Το γεγονός της μη λειτουργίας των ανεμογεννητριών έχει σαν συνέπεια :

1. Την αύξηση της κατανάλωσης του ρυπογόνου ΜΑΖΟΥΤ με όλες τις συνέπειες που αυτό συνεπάγεται για την υγεία των κατοίκων των νησιών μας, εφόσον αυτό καλείται να αναπληρώσει το ενεργειακό έλλειμμα.
2. Την απώλεια πολύτιμου συναλλάγματος για την αγορά του πανάκριβου πλέον καυσίμου.
3. Την αύξηση του παραγόμενου διοξειδίου του άνθρακα, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η χώρα μας έναντι της διεθνούς κοινότητας για μείωση των εκπομπών του αερίου αυτού και στην προσπάθεια μείωσης του φαινομένου του θερμοκηπίου και της όξινης βροχής.
4. Την δημιουργία ενεργειακού ελλείμματος κατά τις περιόδους αιχμής, με αποτέλεσμα την πτώση του συστήματος παραγωγής της και τις αναπόφευκτες διακοπές στην παροχή ρεύματος, γεγονός που θα έχει σαν συνέπεια πέραν των άλλων και την οικονομική καταστροφή του εμπορικού κόσμου των νησιών μας.
5. Την μεγαλύτερη ενεργειακή εξάρτησή μας από ξένα «προβληματικά» ενεργειακά κέντρα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το ελληνικό κράτος.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες της ΔΕΗ δεν έχουν εκδώσει μέχρι στιγμής καμία ανακοίνωση για να εξηγήσουν τους λόγους της μη λειτουργίας των ανεμογεννητριών.

Από πληροφορίες που έχουμε, η ΔΕΗ θεωρεί το κόστος της επισκευής τους υψηλό και προτιμά το «φθηνό» πετρέλαιο. Η υγεία των πολιτών περνάει σε δεύτερη ή ίσως και σε τρίτη μοίρα. Πάνω από όλα, το κέρδος για την ΔΕΗ !!!!

Η επαναλειτουργία και η επέκταση των ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ είναι θέμα ζωής για τους κατοίκους των νησιών μας, ιδιαίτερα δε των κατοίκων του τουριστικού οικισμού ΚΟΚΚΑΡΙΟΥ όπου ευρίσκεται εγκατεστημένο το ρυπογόνο εργοστάσιο της ΔΕΗ. Πέρα από την ρύπανση του Φυσικού Περιβάλλοντος, οι ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος και οι καρκινογενέσεις πλήττουν τον οικισμό.

Σε μια εποχή που όλες οι χώρες του κόσμου και ειδικά της Ευρώπης παίρνουν μέτρα για τον περιορισμό της κατανάλωσης του πετρελαίου και την ανάπτυξη συστημάτων ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Α.Π.Ε), η Σάμος και η Ικαρία ακολουθούν τον αντίστροφο δρόμο, αυξάνοντας την κατανάλωση ΜΑΖΟΥΤ και περιορίζοντας μέχρι εξαφάνισης τις εναλλακτικές μορφές ενέργειας.

Αυτή η πολιτική εξάρτησης της ΔΕΗ στο θέμα της ενέργειας, πολιτική που καταδικάζει τα νησιά μας σε μόνιμη εξάρτηση από το πετρέλαιο με συνεχή υποβάθμιση του Φυσικού Περιβάλλοντος και που υπονομεύει την υγεία των κατοίκων, είναι ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ και ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΕΑ.

ΖΗΤΑΜΕ

1. Την άμεση επαναλειτουργία των ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ με όποιο οικονομικό κόστος και
2. Την επέκταση των συστημάτων ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, για να περιοριστεί η εξάρτηση των νησιών μας από το πετρέλαιο και να μπορέσουν οι κάτοικοί τους να ζήσουν σε ένα υγιές και ανθρώπινο περιβάλλον.

Με τιμή Για το Δ. Σ.

Ο Γεν. Γραμματέας Μιχ. Μιχαλιάδης Ο Πρόεδρος Νίκος Νόου

επιστροφή

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αιολικά Πάρκα και Ορνιθοπανίδα

Με αφορμή την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας η ΕΟΕ ανακοινώνει τις θέσεις της σχετικά με την κατασκευή αιολικών πάρκων. Η αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων με την αυξανόμενη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αναγνωρίζεται ως ο θεμέλιος λίθος για τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου. Η αιολική ενέργεια αποτελεί την πλέον αναπτυγμένη από τις ήπιες μορφές ενέργειας και η συμβολή της στην παραγωγή ενέργειας αναμένεται όλο και μεγαλύτερη.

Η ΕΟΕ υποστηρίζει ότι η δημιουργία των αιολικών πάρκων οφείλει να ισορροπεί με τους στόχους που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την αναστροφή της μείωσης της βιοποικιλότητας μέχρι το 2010. Η Ελλάδα διαθέτει ιδιαίτερα αξιόλογη βιοποικιλότητα και οφείλει να την διατηρήσει σαν στοιχείο της εθνικής και παγκόσμιας φυσικής κληρονομιάς.

Τα αιολικά πάρκα μπορούν να επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην ορνιθοπανίδα. Αποτελεί γενική παραδοχή ότι η επιλογή της περιοχής εγκατάστασης ενός αιολικού πάρκου, καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την πιθανότητα αρνητικών επιπτώσεων στα πουλιά. Γενικά, όσο πιο κοντά βρίσκονται οι ανεμογεννήτριες σε τόπους τροφοληψίας, μετανάστευσης, κουρνιάσματος και φωλεοποίησης των πουλιών, τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα της επίδρασής τους.

Τα αιολικά πάρκα πρέπει να τοποθετούνται και να σχεδιάζονται με τρόπο τέτοιο που να μην προκαλούν σημαντικές επιπτώσεις στα πουλιά που έχουν αναγνωριστεί ως σημαντικά για την εθνική και παγκόσμια φυσική κληρονομιά αλλά και στους βιότοπους τους.

Η Ελλάδα διαθέτει 196 περιοχές χαρακτηρισμένες ως Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (ΣΠΠ). Οι 151 από αυτές έχουν χαρακτηριστεί σαν Ζώνες Ειδικής Προστασίας υπό της επιταγές της οδηγίας 79/409/ΕΕ για την προστασία των άγριων πουλιών, ενώ 11 προστατεύονται και από την συνθήκη Ramsar για την προστασία των υγροτόπων. Το 40% των περιοχών αυτών αποτελούν τόπους αναπαραγωγής και διαχείμασης παγκοσμίως απειλούμενων ειδών, ενώ αρκετές από τις ΣΠΠ αποτελούν ενδιάμεσους σταθμούς στην πορεία των μεταναστευτικών πουλιών από την βορειοανατολική Ευρώπη προς την Αφρική και την Ασία.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η ΕΟΕ ζητά την προληπτική εξαίρεση από την χωροθέτηση αιολικών πάρκων των εξής περιοχών:

- Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).
- Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ) που δεν έχουν χαρακτηριστεί ακόμη ως ΖΕΠ.
- Περιοχές υψηλής συγκέντρωσης πουλιών κατά μήκος των μεταναστευτικών διαδρόμων οι οποίες δεν έχουν κάποιο καθεστώς προστασίας. π.χ. ορεινά ή νησιωτικά περάσματα.

Η ΕΟΕ σαν περιβαλλοντική ΜΚΟ υποστηρίζει ότι οι προτεινόμενοι τόποι κοινοτικού ενδιαφέροντος (πΤΚΣ) του δικτύου Natura θα πρέπει επίσης να εξαιρεθούν για την διαφύλαξη του χαρακτήρα τους σαν περιοχές διατήρησης της φύσης.

Λαμβάνοντας υπ' όψη τις παραπάνω προϋποθέσεις αλλά και την κατάλληλη αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων μέσω εμπεριστατωμένων και σχετικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τις συμβατές με την εγκατάσταση αιολικών πάρκων περιοχών, θα μπορούσαμε να εκμεταλλευτούμε τα οφέλη της αιολικής ενέργειας, ελαχιστοποιώντας τις επιπτώσεις στα πουλιά και στο φυσικό περιβάλλον.

Αθήνα, Ιούλιος 2006

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε με τον κ. Αγγελο Ευαγγελίδη, στην Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, στο τηλ: 210-8227937 και e-mail: evangelidis@ornithologiki.gr

επιστροφή

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕΧΩΔΕ κ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΟΥΦΛΙΑ

Για το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε)

Αθήνα 1 Φεβρουαρίου 2007

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕΧΩΔΕ κ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΟΥΦΛΙΑ (σ.τ.σ. Το αρχικό κείμενο δημοσιεύεται εδώ με περικοπές, που σημειώνονται με τρεις τελείες [...]). Τα σημεία που παρουσιάζονται εδώ είναι νησιώτικου ενδιαφέροντος.)

Παρουσίαση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.)

Η σημερινή ημέρα πιστεύω ότι είναι από τις σημαντικότερες της θητείας μου στο ΥΠΕΧΩΔΕ. Μετά από πολλούς μήνες επίμονης και συστηματικής προσπάθειας μπαίνουμε σήμερα στην τελική ευθεία ώστε η χώρα μας, επιτέλους μετά από καθυστέρηση πολλών δεκαετιών, να αποκτήσει για πρώτη φορά χωροταξικό σχεδιασμό και μάλιστα ολοκληρωμένο.

Ξεκινάμε, λοιπόν, σήμερα με την παρουσίαση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και σταδιακά στο επόμενο τρίμηνο θα ακολουθήσουν : η παρουσίαση του Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων για τον Τουρισμό, τη Βιομηχανία και τον Παράκτιο και Ορεινό Χώρο και, τέλος, η παρουσίαση του Εθνικού Χωροταξικού Πλαισίου...

Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώχθηκε, μεταξύ άλλων, η συνεργασία με συναρμόδια Υπουργεία και οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και η αξιοποίηση της χρονικής συγκυρίας εκπόνησης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013. ...

Σήμερα δημοσιοποιούμε, λοιπόν, το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και αρχίζουμε τη διαδικασία διαβούλευσης με τα αρμόδια Υπουργεία, φορείς, Περιφέρειες αλλά και το κοινό, σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ. Η διαβούλευση θα γίνει τόσο επί του περιεχομένου, όσο και σε σχέση με τις εκτιμώμενες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Η διαδικασία θα ολοκληρωθεί με συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο, σε δύο μήνες περίπου, οπότε και το σχέδιο θα εγκριθεί από το αρμόδιο κυβερνητικό όργανο.

Οι ΑΠΕ στην Ελλάδα : έννοια, κατηγορίες, στόχοι πολιτικής

Όπως είναι γνωστό, οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) είναι πηγές ενέργειας φιλικές προς το περιβάλλον και αποτελούν βασική συνιστώσα της βιώσιμης ανάπτυξης. ...

Η ανάπτυξη των ΑΠΕ αποτελεί βασική προτεραιότητα της παγκόσμιας κοινωνίας, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου. Μάλιστα, η Ε.Ε., με την οδηγία 2001/77/ΕΚ, έχει θέσει ως στόχο, μέχρι το 2010, το 22,1% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα να προέρχεται από ΑΠΕ.

Ειδικώς για την Ελλάδα, οι εθνικοί στόχοι είναι το ποσοστό συμμετοχής των ΑΠΕ στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας πρέπει να ανέλθει, από 11 % που είναι σήμερα, σε 20,1 % μέχρι το 2010 και σε 29% μέχρι το 2020. ...

Η χωροθέτηση των έργων ΑΠΕ και η ανάγκη ρύθμισής τους μέσω του χωροταξικού σχεδιασμού.

Κρίσιμο είναι το ζήτημα της χωροθέτησής τους. Κι αυτό γιατί, αν και τα έργα ΑΠΕ μπορεί να χαρακτηρισθούν κατ' αρχήν ως δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον, εν τούτοις έχουν και αυτά τις επιπτώσεις τους. Οι επιπτώσεις αυτές διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της ΑΠΕ.

Για την πρόληψη, την άμβλυνση και την αποτροπή των επιπτώσεων αυτών, είναι ιδιαίτερα σημαντική και άμεση η ανάγκη καθιέρωσης κανόνων και κριτηρίων για τη χωροθέτηση έργων ΑΠΕ στο σύνολο του εθνικού χώρου. Έτσι, προστατεύεται το περιβάλλον και ενισχύεται η επενδυτική ασφάλεια.

Την ανάγκη αυτή υπέδειξε, άλλωστε, και το Συμβούλιο της Επικρατείας σε πρόσφατες αποφάσεις του.

Σκοπός του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ είναι :

α. Η διαμόρφωση πολιτικών χωροθέτησης έργων ΑΠΕ, ανά κατηγορία δραστηριότητας και χώρου, βάσει των διαθέσιμων σε εθνικό επίπεδο στοιχείων.

β. Η καθιέρωση κριτηρίων χωροθέτησης που θα επιτρέπουν τη δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ και την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.

γ. Η δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ώστε να επιτευχθεί ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και κοινοτικών πολιτικών για την ενέργεια και το περιβάλλον.

Με τα παραπάνω επιδιώκεται, εκτός των άλλων, να παρασχεθεί ένα σαφές σύνολο ενιαίων κανόνων και κριτηρίων στις αδειοδοτούσες αρχές και στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Σήμερα, οι διάφορες υπηρεσίες χρησιμοποιούν διαφορετικά κριτήρια για τη χωροθέτηση. Το αποτέλεσμα είναι να δημιουργείται σύγχυση, να επιβαρύνεται το περιβάλλον, να υπάρχει πληθώρα προσφυγών και να καθυστερούν οι μεγάλες επενδύσεις παραγωγής πράσινης ενέργειας. Αυτές τις καταστάσεις αντιμετωπίζουμε με τους κανόνες και τα κριτήρια που θέτουμε, τα οποία θα είναι δεδομένα και δεν θα μπορούν να αμφισβητηθούν από κανέναν.

Δομή του Ειδικού Πλαισίου

Το Ειδικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ αποτελείται από 28 άρθρα, τα οποία κατανέμονται σε Κεφάλαια, που απαρτίζουν ισάριθμες θεματικές ενότητες...

1. Αιολική Ενέργεια

Το αιολικό δυναμικό που διαθέτει η χώρα μας είναι πολύ σημαντικό.

Λαμβάνοντας υπόψη το αιολικό δυναμικό μας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιοχών του εθνικού χώρου γίνεται διάκριση στις εξής κατηγορίες:

α. Ηπειρωτική χώρα και Εύβοια

β. Αττική

γ. Κατοικημένα Νησιά Ιονίου, Αιγαίου και Κρήτη

δ. Υπεράκτιος θαλάσσιος χώρος και ακατοίκητες νησίδες

Αναλυτικότερα:

1. Οι Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ) είναι οι περιοχές της ηπειρωτικής χώρας που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα για την εγκατάσταση αιολικών σταθμών ...

2. Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (ΠΑΚ). Ως ΠΑΚ ορίζονται αντίστοιχα ομάδες ή επιμέρους περιοχές πρωτοβάθμιων ΟΤΑ της ηπειρωτικής χώρας καθώς και μεμονωμένες θέσεις, οι οποίες δεν εμπίπτουν σε ΠΑΠ αλλά διαθέτουν ικανοποιητικό εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό, και προσφέρονται για το λόγο αυτό για την χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων.

Και στις δύο προαναφερόμενες κατηγορίες περιοχών, καθορίζονται κριτήρια για κάθε χωροθέτηση αιολικής εγκατάστασης, π.χ. αποστάσεις από οικισμούς, παραγωγικές δραστηριότητες, αρχαιολογικούς χώρους, περιοχές προστασίας της φύσης και του τοπίου κλπ. Πχ από μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς ελάχιστη απόσταση 3 χλμ. από κηρυγμένα πολιτιστικά μνημεία 500μ, από παραδοσιακούς οικισμούς 1500 μ. κ.λπ....

γ. Στα κατοικημένα νησιά του Ιονίου και του Αιγαίου Πελάγους, συμπεριλαμβανομένης και της Κρήτης. Το αιολικό δυναμικό τους είναι πολύ υψηλό, 14310 MW. Εξαιτίας, όμως, των ειδικών χαρακτηριστικών τους, όπως η περιορισμένη έκταση, ο έντονος τουριστικός προσανατολισμός, το αξιόλογο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, τίθενται αυστηρότεροι περιορισμοί. Για παράδειγμα, αναφέρεται ότι οι μέγιστες επιτρεπόμενες πυκνότητες σε επίπεδο πρωτοβάθμιου ΟΤΑ είναι διπλάσιες στις ΠΑΠ από ό,τι στις νησιωτικές περιοχές.

δ. Στον υπεράκτιο θαλάσσιο χώρο και τις ακατοίκητες νησίδες. Αντιμετωπίζονται ως ιδιαίτερη κατηγορία λόγω της ειδικής γεωμορφολογίας και λειτουργίας τους. Γι' αυτό καθορίζονται και ειδικά κριτήρια χωροθέτησης π.χ. σε σχέση με την ναυσιπλοΐα, με τον τρόπο εγκατάστασης στο θαλάσσιο χώρο κ.α.

Οι κανόνες χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων είναι :

Σύμφωνα με το περιεχόμενο του Χωροταξικού Σχεδίου :

1. Καθορίζονται ζώνες ασυμβατότητας/αποκλεισμού, εντός των οποίων απαγορεύεται η χωροθέτηση αιολικών μονάδων. Οι ζώνες αυτές περιλαμβάνουν τις ασύμβατες χρήσεις και τις ελάχιστες αποστάσεις που πρέπει να τηρούν οι αιολικές εγκαταστάσεις από συγκεκριμένες δραστηριότητες και περιοχές (επισυνάπτονται σχετικοί πίνακες). Ειδικότερα οι ζώνες αυτές αφορούν:

- **Περιοχές Περιβαλλοντικού Ενδιαφέροντος:** περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης, πυρήνες εθνικών δρυμών, οικότοποι προτεραιότητας, αξιόλογες ακτές και παραλίες κ.α.
- **Περιοχές και στοιχεία Πολιτιστικής Κληρονομιάς:** αρχαιολογικοί χώροι, πολιτιστικά μνημεία και ιστορικοί τόποι
- **Οικιστικές Δραστηριότητες:** οικισμοί, παραδοσιακοί οικισμοί, μεμονωμένες κατοικίες κ.α.
- **Δίκτυα Υποδομής και Ειδικές Χρήσεις:** Οδικοί Άξονες, σιδηροδρομικές γραμμές , δίκτυα τηλεπικοινωνίας
- **Παραγωγικές Δραστηριότητες:** Τουριστικές ζώνες και καταλύματα, αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, ιχθυοκαλλιέργειες κ.α.

2. Τίθενται αποστάσεις για τη διασφάλιση της λειτουργικότητας και της απόδοσής τους :

- μέγιστες αποστάσεις από **το οδικό δίκτυο**, π.χ. 15 χλμ. στις περιοχές ΠΑΚ και 20 χλμ. στις περιοχές ΠΑΠ
- μέγιστες αποστάσεις από **τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας** όπως ορίζει η ΔΕΗ.
- ελάχιστες αποστάσεις από **σημαντικά σημεία παρεμβολής**, που εμποδίζουν την εκμετάλλευση του ανέμου: 7 φορές το ύψος του σταθερού στοιχείου παρεμβολής
- ελάχιστες αποστάσεις **μεταξύ τους**, αυτό εξαρτάται από τη διάταξη των εγκαταστάσεων κλπ. Π.χ. 3 φορές τη διάμετρο της φτερωτής της ανεμογεννήτριας όταν αναπτύσσονται κάθετα στην κατεύθυνση του ανέμου.

3. Καθορίζονται μέγιστες επιτρεπόμενες πυκνότητες αιολικών εγκαταστάσεων σε επίπεδο πρωτοβάθμιου ΟΤΑ κατά κατηγορίες χώρου.

Για παράδειγμα στις περιοχές ΠΑΠ επιτρέπεται **μία ανεμογεννήτρια για κάθε 1000 στρέμματα του συνόλου της επιφάνειας του ΟΤΑ**, στις περιοχές ΠΑΚ **μία ανεμογεννήτρια για κάθε 1600 στρέμματα** και στις νησιωτικές περιοχές **μία ανεμογεννήτρια για κάθε 2000 στρέμματα**.

4. Καθορίζονται, κατά κατηγορία χώρου, κανόνες ένταξης των αιολικών εγκαταστάσεων στο τοπίο.

2. Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα (ΜΥΗΕ)

Η αξιοποίηση του υδροδυναμικού, αποτελεί εθνικό στόχο, αφού πρόκειται για μια ΑΠΕ με σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως μικρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, μεγάλη ειδική ισχύ και δυνατότητα συνδυασμού με άλλες χρήσεις του νερού. Στην Ελλάδα, έχουμε μεγάλο πλήθος αξιοποιήσιμων θέσεων και η κατασκευή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών έργων (ΜΥΗΕ) μπορεί να έχει σημαντική προσφορά στο ενεργειακό ισοζύγιο. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο ορθολογικός προγραμματισμός και σχεδιασμός του τόπου και του τρόπου εγκατάστασης.

Ως εκ τούτου, μέσα από το χωροταξικό σχεδιασμό των μικρών υδροηλεκτρικών έργων (ΜΥΗΕ), αποσκοπούμε:

α) Στον εντοπισμό υδατικών διαμερισμάτων με εκμεταλλεύσιμο υδραυλικό δυναμικό Αναγνωρίζονται υδατικά διαμερίσματα που διαθέτουν σημαντικό εκμεταλλεύσιμο υδραυλικό δυναμικό (Βλέπε συνημμένο διάγραμμα 2). Διευκρινίζεται, πάντως, ότι η αναγνώριση αυτή δεν αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού περιοχών με μικρότερο δυναμικό.

β) Στον προσδιορισμό περιοχών ασυμβατότητας/αποκλεισμού χωροθέτησης μικρών υδροηλεκτρικών έργων (ΜΥΗΕ). Καθορίζονται οι περιοχές στις οποίες πρέπει να αποκλείεται η εγκατάσταση ΜΥΗΕ για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, ασφάλειας και εύρυθμης λειτουργίας της δραστηριότητας. Πχ αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές απολύτου προστασίας κ.ά.

γ) Στην εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας των υδατορευμάτων. Εκτιμάται η «φέρουσα ικανότητα» των υδατορευμάτων μικρών υδροηλεκτρικών έργων (ΜΥΗΕ), δηλαδή η μέγιστη δυνατότητα εγκατάστασης έργων ΜΥΗΕ στην ίδια «γραμμή» ύπαρξης υδροδυναμικού. Καθορίζονται κριτήρια χωροθέτησης που διασφαλίζουν αφενός τη συνύπαρξη των ΜΥΗΕ με άλλες χρήσεις που εξυπηρετούνται από τον ίδιο υδατόρευμα -όπως ιδίως η ύδρευση οικισμών και η άρδευση γεωργικών εκτάσεων- και αφετέρου τη διατήρηση των υδροβιολογικών και οικολογικών χαρακτηριστικών των υδατορευμάτων.

δ) Στον καθορισμό κριτηρίων και κανόνων ένταξης των μικρών υδροηλεκτρικών έργων (ΜΥΗΕ) στο φυσικό, πολιτιστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής εγκατάστασης.

Οι περιοχές αξιοποίησης υδάτινου δυναμικού, εντοπίζονται κυρίως σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές, όπου η ύπαρξη νερού και μεγάλης υψομετρικής διαφοράς από μεταξύ τόπου υδροληψίας και σταθμού παραγωγής ενέργειας εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των ΜΥΗΕ.

Μεγάλη πυκνότητα εκμεταλλεύσιμου δυναμικού παρουσιάζουν τα υδατικά διαμερίσματα της Ηπείρου, της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, της Δυτικής Μακεδονίας, της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης καθώς και της Δυτικής και Βόρειας Πελοποννήσου, κάτι που φαίνεται ξεκάθαρα και στον αντίστοιχο χάρτη. Στον χάρτη διακρίνονται τα 14 υδατικά διαμερίσματα και το **εκτιμώμενο υδροδυναμικό που ανέρχεται σε 4363 MW**.

Ο στόχος μας είναι το 2010 οι εγκατεστημένη ισχύς από μικρά υδροηλεκτρικά έργα να ανέρθει στα **364 MW** από τα **60 περίπου MW** που έχουμε σήμερα.

3. Άλλες μορφές ανανεώσιμων πηγών

α. Ηλιακή Ενέργεια

...Μέσα από το ειδικό πλαίσιο για τις ΑΠΕ, ενδεικτικά μπορεί να θεωρηθούν ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας (Φωτοβολταϊκά πεδία) **οι γυμνές και άγονες περιοχές με χαμηλό υψόμετρο**, τόσο στην ηπειρωτική όσο και στη νησιωτική χώρα, οι οποίες είναι κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους και έχουν δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ.

Μπορεί, βέβαια, η ηλιακή ενέργεια να είναι παντού αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι θα επιτρέψουμε ανάπτυξη φωτοβολταϊκών οπουδήποτε. Γι' αυτό και στο ειδικό πλαίσιο, ορίζονται **περιοχές αποκλεισμού** για τέτοιου είδους χωροθετήσεις, όπως οι περιοχές Natura, η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, οι περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης, τα μνημεία μείζονος σημασίας κ.α.

β. Ενέργεια από βιομάζα και βιοαέρια

Για την εκμετάλλευση της **βιομάζας και των βιοαερίων**, προνομακές θεωρούνται οι περιοχές που βρίσκονται κοντά σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις παραγωγής της πρώτης ύλης, σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, σε γεωργικές και κτηνοτροφικές βιομηχανίες κ.α. ενώ τίθενται όρια στις ελάχιστες αποστάσεις από τις γειτνιάζουσες χρήσεις γης.

γ. Τέλος, για τη **γεωθερμική ενέργεια**, είναι προφανές ότι εγκαθιστούμε τέτοιου είδους εγκαταστάσεις εκεί που υπάρχει γεωθερμικό πεδίο. Βεβαιωμένη είναι η ύπαρξη τέτοιου πεδίου στη Μήλο και τη Νίσυρο και στη Λέσβο στην οποία έχει εκδοθεί άδεια παραγωγής ενέργειας 8 MW.

Αναμενόμενα αποτελέσματα από την έγκριση και εφαρμογή του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ

Με την έγκριση του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ επιτυγχάνεται:

- **Η καθιέρωση σαφών, ενιαίων και αναλυτικών χωροθετικών κανόνων και κριτηρίων για κάθε κατηγορία έργων ΑΠΕ.**
- ...Οι παρεχόμενες από το Ειδικό Πλαίσιο κατευθύνσεις προς τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού (Περιφερειακά Πλαίσια, Γ.Π.Σ., Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. κλπ) προωθούν την ενσωμάτωση των αναγκών για τη στήριξη των ΑΠΕ ρυθμίσεων σε όλα τα υποκείμενα χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια.

...Όπως σας είπα και στην αρχή, η διαδικασία της διαβούλευσης θα διαρκέσει περίπου 2 μήνες και τον Απρίλιο το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ θα εγκριθεί από το αρμόδιο κυβερνητικό όργανο .

ΠΙΝΑΚΑΣ

Αποστάσεις αιολικών εγκαταστάσεων από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής

A. Αποστάσεις για τη διασφάλιση της λειτουργικότητας και απόδοσης των αιολικών εγκαταστάσεων	
A. Μέγιστη απόσταση από υφιστάμενη οδό χερσαίας προσπέλασης	- Για εγκατεστημένη ισχύ/μονάδα κάτω των 10 MWe: Σε ΠΑΠ και Αττική: 20

οποιασδήποτε κατηγορίας	<p>χλμ. μήκους όδευσης</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σε άλλες περιοχές (ΠΑΚ): 15 χλμ. ανεξάρτητα από την εγκατεστημένη ισχύ / μονάδα - Σε νησιά: 10 χλμ. ανεξάρτητα από την εγκατεστημένη ισχύ / μονάδα
Β. Μέγιστη απόσταση από το σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.)	Όπως ορίζει ο ΔΕΣΜΗΕ στους όρους σύνδεσης της εγκατάστασης (υψηλή τάση) και η ΔΕΗ (μέση και χαμηλή τάση)
Γ. Ελάχιστη απόσταση (Α) από σημαντικά σταθερά στοιχεία άμεσης παρεμβολής (φυσικά ή ανθρωπογενή) που εμποδίζουν την εκμετάλλευση του ανέμου	7 φορές το ύψος του σταθερού στοιχείου άμεσης παρεμβολής ($A=7xY$)
Δ. Ελάχιστη απόσταση (Α) μεταξύ των ανεμογεννητριών	<ul style="list-style-type: none"> - Με ανάπτυγμα κάθετα στην κατεύθυνση του κυρίαρχου ανέμου: 3 φορές τη διάμετρο (d) της φτερωτής της ανεμογεννήτριας ($A=3d$) - Με ανάπτυγμα παράλληλο στην κατεύθυνση του κυρίαρχου ανέμου: 7 φορές τη διάμετρο (d) της φτερωτής της ανεμογεννήτριας ($A= 7d$)

Β. Αποστάσεις από περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος	
Ασύμβατη χρήση	Ελάχιστη απόσταση εγκατάστασης από την ασύμβατη χρήση
Περιοχές απολύτου προστασίας της Φύσης του άρθρου 19 παρ.1,2 Ν.1650/86 (Α'160)	Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ ή το σχετικό π.δ. (του άρθρου 21 του ν. 1650/86) ή την σχετική ΚΥΑ (ν. 3044/02)
<ul style="list-style-type: none"> - Πυρήνες των Εθνικών Δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης, αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στο προηγούμενο εδάφιο. - Οι οικοτόποι προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας του δικτύου NATURA 2000 σύμφωνα με την απόφαση 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 259 της 21.9.2006, σ. 1). 	Κρίνεται κατά περίπτωση στο πλαίσιο της διαδικασίας Έγκρισης των Περιβαλλοντικών τους Όρων.
Αξιόλογες ακτές και παραλίες (π.χ.αμμώδεις)	1.000 μ.
Περιοχές ΖΕΠ ορνιθοπανίδας (SPA)	Κρίνεται κατά περίπτωση στο πλαίσιο της ΕΠΟ, μετά από ειδική ορνιθολογική μελέτη

Γ. Αποστάσεις από περιοχές και στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς	
Ασύμβατη χρήση	Ελάχιστη απόσταση¹ εγκατάστασης από την ασύμβατη χρήση
Εγγεγραμμένα στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς και τα άλλα μείζονος σημασίας μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους. της παρ. 5. εδάφιο ββ του άρθρου 50 του Ν. 3028/02	3.000 μ.
Ζώνη απολύτου προστασίας (Ζώνη Α) λοιπών αρχαιολογικών χώρων	$A=7d$, όπου (d) η διάμετρος της φτερωτής της ανεμογεννήτριας, τουλάχιστον 500 μ.
Κηρυγμένα πολιτιστικά μνημεία και ιστορικοί τόποι	$A=7d$, όπου (d) η διάμετρος της φτερωτής της ανεμογεννήτριας, τουλάχιστον 500 μ.

Δ. Αποστάσεις από οικιστικές δραστηριότητες	
Ασύμβατη χρήση	Ελάχιστη απόσταση² εγκατάστασης από την ασύμβατη χρήση
Πόλεις και οικισμοί με πληθυσμό >2000 κατοίκων ή οικισμοί με πληθυσμό < 2000 κατοίκων που χαρακτηρίζονται ως δυναμικοί, ή και τουριστικοί ή και αξιόλογοι	1.000 μ από το όριο ² του οικισμού ή του σχεδίου πόλης κατά περίπτωση
Παραδοσιακοί οικισμοί	1.500 μ. από το όριο ³ του οικισμού
Λοιποί οικισμοί	500 μ. από το όριο ³ του οικισμού
Οργανωμένη δόμηση Α' ή Β' κατοικίας (Π.Ε.Ρ.ΠΟ., Συνεταιρισμοί κλπ) ή και διαμορφωμένες περιοχές Β' κατοικίας, όπως αναγνωρίζονται στο πλαίσιο της Μ.Π.Ε. κάθε μεμονωμένης εγκατάστασης αιολικού πάρκου	1.000 μ. από τα όρια του σχεδίου ή της διαμορφωμένης περιοχής αντίστοιχα.
Ιερές Μονές	500 μ. από τα όρια της Μονής
Μεμονωμένη κατοικία (νομίμως υφιστάμενη)	Εξασφάλιση ελάχιστου επιπέδου θορύβου μικρότερου των 45 db.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξασφαλίζεται ελάχιστο επίπεδο θορύβου στα όρια των ανωτέρω οικιστικών δραστηριοτήτων μικρότερο των 45 db.

Ε. Αποστάσεις από δίκτυα τεχνικής υποδομής και ειδικές χρήσεις	
Ασύμβατη χρήση	Ελάχιστη απόσταση εγκατάστασης από την ασύμβατη χρήση
Κύριοι οδικοί άξονες, οδικό δίκτυο αρμοδιότητας των Ο.Τ.Α. και σιδηροδρομικές γραμμές	Απόσταση ασφαλείας $1,5d$ από τα όρια της ζώνης απαλλοτρίωσης της οδού ή του σιδηροδρομικού δικτύου αντίστοιχα
Γραμμές υψηλής τάσεως	Απόσταση ασφαλείας $1,5d$ από τα όρια από τα όρια διέλευσης των γραμμών Υ.Τ.
Υποδομές τηλεπικοινωνιών (κεραίες), RADAR	Κατά περίπτωση μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου φορέα
Εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες της	Κατά περίπτωση μετά από γνωμοδότηση

1 Η αναφερόμενη απόσταση δεν λαμβάνεται υπόψη στη περίπτωση που η άτρακτος μιας α/γ δεν είναι ορατή από την ασύμβατη χρήση.

2 Στις περιπτώσεις που δεν έχει οριοθετηθεί ο οικισμός η απόσταση υπολογίζεται από το κέντρο του οικισμού προσαυξημένη κατά 500 μέτρα και, σε κάθε περίπτωση, σε απόσταση μεγαλύτερη των 500 μ. από την τελευταία κατοικία του οικισμού.

αεροπλοΐας	του αρμόδιου φορέα
------------	--------------------

ΣΤ. Αποστάσεις από ζώνες ή εγκαταστάσεις παραγωγικών δραστηριοτήτων	
Ασύμβατη χρήση	Ελάχιστη απόσταση εγκατάστασης από την ασύμβατη χρήση
Αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, ζώνες αναδασμού, αρδευόμενες εκτάσεις	Απόσταση ασφαλείας 1,5d
Ιχθυοκαλλιέργειες	Απόσταση ασφαλείας 1,5d
Μονάδες εσταυλισμένης κτηνοτροφίας:	Απόσταση ασφαλείας 1,5d
Λατομικές ζώνες και δραστηριότητες	Όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία.
Λειτουργούσες επιφανειακά μεταλλευτικές - εξορυκτικές ζώνες και δραστηριότητες	500 μ.
ΠΟΤΑ, και άλλες περιοχές οργανωμένης ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα, θεματικά πάρκα, τουριστικοί λιμένες και άλλες θεσμοθετημένες ή διαμορφωμένες τουριστικά περιοχές (όπως αναγνωρίζονται στο πλαίσιο της ΜΠΕ για κάθε μεμονωμένη εγκατάσταση).	1.000 μ. από τα όρια της ζώνης / περιοχής ³
Τουριστικά καταλύματα μεσαίου και μεγάλου μεγέθους, ειδικές τουριστικές υποδομές, τουριστικοί λιμένες	1.000 μ. από τα όρια της μονάδας ⁴ .
Λοιπά τουριστικά καταλύματα και εγκαταστάσεις	500 μ ⁴ .

Άλλες πηγές:

1. Σχέδιο ΚΥΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ για τις Ανανεώσιμες Πηγές.

<http://www.minenv.gr/4/42/00/sxedio.kya.ape.pdf>

2. ΥΠΕΧΩΔΕ: Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
http://www.minenv.gr/4/42/g4200.html#SEA_RES_SPF

[επιστροφή](#)

Ικαρία: Δυο μέτρα και δύο σταθμά; -Πολίτες πρώτης και δεύτερης κατηγορίας;

Καλούμε τους αναγνώστες μας να επιβεβαιώσουν ή να διαψεύσουν αν γίνονται και αλλού στην Ικαρία τέτοια, σαν αυτό το θέμα που θα παρουσιάσουμε σήμερα.

Πρόκειται για μια περίπτωση που κρατάει χρόνια. Και θυμίζει καταστάσεις ...κατεστημένου, και μάλιστα ιδιότυπου και μάλλον διακομματικού που δεν αντιμετωπίζει την παρανομία αλλά τον καταγγέλλοντα. Όσο κι αν οι προσωπικές σχέσεις καθορίζουν τις εξελίξεις σε μικρούς τόπους, οι τοπικές αρχές και υπηρεσίες (Δήμος, Επαρχείο, Πολεοδομία) δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να πράττουν ανάλογα με τις διαπροσωπικές σχέσεις τους και να χρησιμοποιούν δυο μέτρα και δύο σταθμά, δηλαδή να χωρίζουν τους πολίτες σε «δικούς μας» και τους «άλλους».

Η ιστορία αρχικά δημοσιοποιήθηκε στο περιοδικό ANTI, στις 1/7/2005. Εδώ δημοσιεύουμε ολόκληρο το κείμενο. Από τότε μέχρι σήμερα τι άλλαξε; Διαβάστε πρώτα το αρχικό κείμενο και θα συνεχίσουμε:

³ Η αναφερόμενη απόσταση δεν λαμβάνεται υπόψη στη περίπτωση που η άτρακτος μιας α/γ δεν είναι ορατή από την ασύμβατη χρήση.

ΚΑΡΚΙΝΑΓΡΙ ΙΚΑΡΙΑΣ: Περιβαλλοντικές παραβάσεις δίπλα σε αλιευτικό καταφύγιο της Δανάης Ιωάννου

Η Ικαρία είναι ένα ιδιαίτερο νησί. Χωρίς φυσικά λιμάνια, τόπος δύσκολος, διαμόρφωσε και κατοίκους με λιτή αντίληψη για τη ζωή. Αυτή η φιλοσοφία και ο τρόπος ζωής έσωσαν το νησί από τα αρνητικά παρεπόμενα του τουρισμού. Δηλαδή την ασύστολη εκμετάλλευση της φύσης και του περιβάλλοντος προς όφελος της τουριστικής ανάπτυξης. Αυτά μέχρι σήμερα. Απ' ό,τι φαίνεται, δειλά δειλά τα πράγματα αρχίζουν ν' αλλάζουν.

Για παράδειγμα, στο Καρκινάγρι της Ικαρίας, γύρω από ένα αλιευτικό καταφύγιο για το οποίο δαπανήθηκαν από το κράτος σημαντικά ποσά, συμβαίνουν ορισμένα περίεργα πράγματα.

Όπως προκύπτει από πληθώρα εγγράφων προς υπουργεία, Περιφέρεια, Συνήγορο του Πολίτη, Νομαρχία, Επαρχείο κλπ., από μια κάτοικο στο Καρκινάγρι Ικαρίας, την Ασπασία Αφχιανέ-Παπανικολάου, «αλλοιώνεται η φυσιογνωμία του οικισμού, προσβάλλεται γενικότερα το φυσικό περιβάλλον και καταπατούνται δημοτικές εκτάσεις από αυθαίρετες οικοδομές». Παράλληλα Καταγγέλλεται «αυθαίρετη επίχωση του ρέματος στην περιοχή» του αλιευτικού καταφυγίου.

Όλα ξεκίνησαν μετά την ανέγερση μιας οικοδομής (ενός σπιτιού ιδιοκτησίας Λ. Πούλου) με προβλήματα στην έκδοση της πολεοδομικής άδειας (sic).

Όπως επιβεβαιώνεται και σε έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη, «το οικοπέδο που αφορά τη συγκεκριμένη οικοδομική άδεια (και εν τέλει την ολοκληρωμένη πια οικοδομή) βρίσκεται εκτός ορίων οικισμού στο σύνολό του», δηλαδή το συμβόλαιο έχει τόσο τυπικά (τοπογραφικό) όσο και ουσιαστικά ελαττώματα. Επίσης

επισημαίνεται ότι η «οικία κατασκευάστηκε χωρίς άδεια» και καταγγέλθηκε -από την κάτοικο της περιοχής- με επιστολή προς το Δήμαρχο και δεκαοκτώ ημέρες μετά εκδόθηκε νέα άδεια, την οποία με νέα επιστολή κατήγγειλε στο Δήμαρχο.

Η ίδια κάτοικος κατήγγειλε και δεύτερη οικοδομή στην περιοχή, που μαζί με την προαναφερθείσα φέρονται ότι «είναι ξένες προς τον κυρίαρχο αρχιτεκτονικό τύπο του οικισμού απειλώντας την αλλαγή της φυσιογνωμίας του». Στις ενστάσεις της αυτές δεν απαντούσε ο Προϊστάμενος του Πολεοδομικού Γραφείου. Αντ' αυτού η Πολεοδομία εκδίδει φύλλο ελέγχου και με επιστολή προς το αστυνομικό Τμήμα και ενώ βρισκόταν εν εξελίξει έκδοση συμπληρωματικής άδειας για την οικία της καταγγέλλουσας, την μηνύουν και ο Εισαγγελέας ορίζει δικάσιμο πριν καν ειδοποιηθεί ότι διαπιστώθηκαν παραβάσεις εις βάρος της!

Δηλαδή ενώ υπάρχουν δυο οικοδομές με σοβαρότατες παραβάσεις -κατά τον Συνήγορο του Πολίτη- στη διαδικασία ανέγερσής τους, αντί οι τοπικές αρχές να προβούν στις ενέργειες που όφειλαν, μηνύουν την καταγγέλλουσα για οικοδομική ενέργεια η οποία βρισκόταν ήδη εν εξελίξει...

Έτσι η καταγγέλλουσα συγκεντρώνει τα έγγραφά της και ετοιμάζεται για τη δίκη.

Πλην όμως εκκρεμεί η χορήγηση μιας τυπικής βεβαίωσης από τον Δήμο Ραχών την οποία «αρνείται ανατιολόγητα» να της χορηγήσει. Ζητά αναβολή της δίκης με την ελπίδα ότι ο δήμος θα της χορηγήσει τη βεβαίωση και ο Προϊστάμενος θα εκδώσει την άδεια.

Με την υπ. αρ. 4038.2.4. με ημερομηνία 21.4.03, επιστολή του Συνηγόρου του Πολίτη γνωστοποιούνται οι καταγγελίες της και ζητείται να επιληφθεί του θέματος ο Έπαρχος της περιοχής. Αλλά και αυτός σιωπά περιέργως. Παράλληλα καταγγέλλεται και ο Δήμος «για επιχώσεις που αυθαίρετα πραγματοποίησε στην εκβολή ρέματος στο συγκεκριμένο αλιευτικό καταφύγιο», με την αιτιολογία πως καθαρίζεται ο δρόμος προς το νεκροταφείο που βρίσκεται στην περιοχή.

Αυτό που συμβαίνει στο Καρκινάγρι θα μπορούσε να πιστωθεί στις τόσες και τόσες κόντρες γειτόνων ανά την επικράτεια, με τις αντίστοιχες δικαστικές εμπλοκές. Εδώ όμως υπάρχουν μερικές σοβαρές επισημάνσεις. Πρώτον, οι διοικητικές αρχές δεν πράττουν το καθήκον τους απέναντι στους παρανομούντες. Δεύτερον, κινούνται υπερβολικά αυστηρά απέναντι στην καταγγέλλουσα τις παρανομίες. Κυριολεκτικά μπορεί να ειπωθεί ότι διυλίζουν τον κώνωπα και καταπίνουν την κάμηλο. Αλλά και οι ίδιες οι υπηρεσίες αυθαιρετούν σε σχέση με Το φυσικό περιβάλλον στην περιοχή.

Και αυτό που εν τέλει ενδιαφέρει είναι η δημόσια και περιβαλλοντική διάσταση των πεπραγμένων στο Καρκινάγρι. Διάσταση που μπορεί να περιλαμβάνει μόνο τα δέοντα για την περιβαλλοντική προστασία, το σεβασμό και την τήρηση του νόμου. (περιοδικό ANTI, No 846, 1/7/2005)

Στη συνέχεια, η Κα Αφχιανέ-Παπανικολάου στέλνει έγγραφο στις 24/10/06, στο οποίο αποκρυσταλλώνονται οι εξελίξεις. Και εδώ τα πράγματα, αν είναι έτσι, γίνονται πολύ χειρότερα, και πράγματι φαίνεται να υπάρχουν δυο μέτρα και δυο σταθμά. Παραθέτουμε το έγγραφο της:

ΠΡΟΣ ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΓ. ΚΗΡΥΚΟΥ ΙΚΑΡΙΑΣ

Κοινοποίηση:

1/ Περιφερ. Βορείου Αιγαίου Γραφ. κ. Γεν. Γραμ. Περιφέρειας (υπ' οψιν κ. Πρωτούλη)
Κουντουριώτη 77— Μυτιλήνη 81100

2/ Περιφερ. Βορείου Αιγαίου Δ/ΝΣΗ ΠΕΧΩ Τμήμα Πολεοδ. Σχεδ. & Εφαρμ. (υπ' οψη κ. Γ. Σιταρα) Ικτινου 2—Μυτιλήνη 81100 (Με την παράκληση να με ενημερώσετε στην έρευνα που πραγματοποιήσατε σύμφωνα με το έγγραφο της αρ.πρωτ. 1392/Α.Φ. 5-15-3 την 11-10-04 για τις άδειες 10/87,46/94,91/94,39/01

3/ Νομ. Αυτ. Σάμου υπ' οψιν Νομ. Συμβ. κ.Φώτη Σφαντό Καλομοίρη Ι Σάμος 83100

4/ Δήμος Ραχών Ικαρίας υπ' οψη Αντι/ρχου κ. Βατούγιου Στ. Ράχες Ικαρίας 83301

5/ κ. Πούλο Λουίζο Αμαρούσιο - Αθήνα Αυτοκράτορος Ηρακλείου 26 15122

ΘΕΜΑ: ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

Η απάντησή σας με αριθ. πρωτ. 883/06 της 4-10-06 (δείτε σχ. 1) στο έγγραφό μου της 7-8-06 με θέμα την αναθεώρηση της 91/94 οικοδομικής μου άδειας ...με πείθει σε συνδυασμό με τις μέχρι τώρα ενέργειες της υπηρεσίας σας ότι δεν υπάρχει πρόθεση να εκδοθεί η εν λόγω άδεια Επανερχόμενη κάνω μνεία ότι:

- Η ιδιοκτησία μου κατά τους τίτλους της ήταν 880 τ.μ. τμήμα της διεκδικούσε με αγωγή της η Β. Πούλου που τελικά το απέκτησε μετά από σειρά δικαστικών αγώνων και αποφασεων, «15/26-6-00 απόφ. Ειρηνοδ. Ικαρίας, 155/645/482Γ/2000, αποφ. Πολυμ. Πρωτοδ. Σάμου», 1175/2003/2-7-03 αποφ. Ολομέλειας Αρείου Πάγου.

Η εφαρμογή της τελεσίδικης δικαστικής απόφασης είναι σεβαστή και από τον Δήμο Ραχών και από την υπηρεσία σας δηλαδή η ιδιοκτησία μου αποτελείται από επιφάνεια (570,00 τ.μ.) και από δρόμο πλάτους 4 μ. (ο δρόμος που αναφέρεται στην άδεια 9 1/94 είχε χαρακτηριστεί από τον τότε Κοινοτάρχη Δ. Φραδέλο, η δικαστική απόφαση τον τοποθετεί από Β.Α. στην Β.Δ. πλευρά του οικοπέδου).

- Η εργασία του Αγρ. Τοπογράφου και Πολιτικού Μηχανικού Γεράσιμου Οικονόμου που σας είναι γνωστή έχει τοπογραφηθεί όλη η περιοχή «Άσταχ» σε κλίμακα σχεδίου 1:500 καθώς και η τοποθέτηση της γραμμής του οικισμού (Απόφαση Νομάρχη Σάμου αρ. πρωτ. 3635/8-10-87) μετά από φωτοερμηνεία των αεροφωτογραφιών των ετών 1983 & 1991...

Αποδεικνύεται από την επιστημονική εργασία του μηχανικού μου ότι:

«Η ιδιοκτησία που εμπίπτει εν μέρει εντός τον ορίου οικισμού και εν μέρει εκτός αυτού, θεωρείται ότι εντός του ορίου περιλαμβάνεται τμήμα της ιδιοκτησίας μεγέθους που αντιστοιχεί στην αρτιότητα που ισχύει κατά περίπτωση στην περιοχή του οικισμού» Ν. 1512/1985 ΦΕΚ 181 τεύχος τέταρτο. Η οικία μου για την οποία ζητώ την αναθεώρηση είναι τοποθετημένη στο τμήμα εντός της γραμμής του οικισμού που έχει επιφάνεια 280,00 τ.μ...

- Στο τοπογραφικό της Άδειας 10/87 των Αφών Γιαννίκου που έχει εκδώσει η υπηρεσία σας και έχει συντάξει ο μηχανικός Γ. Κρητικός (σημερινός Έπαρχος Ικαρίας) αποτυπώνεται: 1) η δική μου ιδιοκτησία, 2) οι δρόμοι και 3) ο κοινόχρηστος χώρος της όχθης του ρέματος επί του οποίου κατασκεύασε την οικία του ο κ. Α. Πούλος.

(εξ αυτών προκύπτει ότι η έκδοση της άδειας μου δεν πάσχει από κανένα ουσιαστικό λόγο)

- Ο τυπικός λόγος που είναι η βεβαίωση από τον δήμο για την μη καταπάτηση κοινοχρήστου χώρου για την οποία η υπηρεσία σας μου στερεί την άδεια με την επιστολή μου σας έκανα γνωστό τον λόγο (Η εύνοια που απολαμβάνει από τον Δήμο ένεκα του Αντιδημάρχου Σ. Βατούγιου ο κ. Α. Πούλος)...

Εκτός από την εύνοια λοιπόν που απολαμβάνει από τον Δήμο ο κ. Α. Πούλος την αυτή εύνοια απολαμβάνει και από την υπηρεσία σας και συνεχίζει να την απολαμβάνει εις βάρος μου.

Συγκεκριμένα

- Στην έκθεση του Συνηγόρου του πολίτη 4038/25-2-02 η υπηρεσία σας απαντά με αριθ. πρωτ. 615/03 την 19-6-03 ότι «σχετικά με την οικοδομική άδεια 39/01 με ιδιοκτήτη τον κ. Πούλο Λουίζο σας γνωρίζουμε ότι η υπηρεσία μας έχει προβεί στην ανάκληση της παραπάνω οικοδομικής άδειας (με τον αριθμό πρωτ. 284/28-3 -83 έγγραφο μας) λόγω καταθέσεως ψευδών στοιχείων ότι το οικόπεδο που αφορά την παραπάνω οικοδομική άδεια βρίσκεται εντός ορίων του οικισμού του Καρκιναγρίου διότι μετά από αυτοψία της υπηρεσίας μας διαπιστώθηκε ότι είναι εκτός ορίων οικισμού στο σύνολό του»
- Στην έρευνα της Περιφέρειας με αριθ. πρωτ. 1392/Α.Φ. 5-15-3 της 11/10/04 της Δ/ΝΣΗΣ ΠΕΧΩ τμήμα πολεοδομικών σχεδίων και εφαρμογών και στο εν συνεχεία έγγραφο της αυτής υπηρεσίας με αριθ. πρωτ. 2075/04/ Α.Φ. 5-15-3 που αφορά τον έλεγχο που πραγματοποιεί στις οικοδομικές άδειες 10/87 , 46/94, 91/94 και 39/01. Στην απάντηση της

υπηρεσίας σας με αριθ. πρωτ. 1268/1-4-05 αναφέρεται «επι της υπ' αριθ. 39/81 που αφορά την οικοδομή του κ. Πούλου Λοίζου σας γνωρίζουμε ότι η υπηρεσία μας έχει προβεί στην ανάκληση της παραπάνω οικοδομικής άδειας με το υπ' αριθ. πρωτ. 284/28-3-03 έγγραφο μας και έχουν επιβληθεί οι κατά τον Νόμο κυρώσεις και οι οποίες εξεπληρώθησαν. Για την άνω οικοδομή έχει εκδοθεί νομίμως η υπ' αριθ. 69/04 οικοδομική άδεια. Η οικοδομή απέχει από την κοίτη του ρέματος περίπου 17 μέτρα»

Η Θέση όπου ο κ. Λοίζος Πούλος με τις ευλογίες του τότε Κοινοτάρχη Σ. Βατούγιου και σημερινό Αντιδήμαρχο κατασκεύασε χωρίς οικοδομική άδεια το 1997-1998 την οικία του, είναι αποτυπωμένη στο τοπογραφικό διάγραμμα της οικοδομικής άδειας 10/87... το οποίο στην έρευνα του Συνηγόρου του πολίτη το έχει ελέγξει η υπηρεσίας σας και το έχει κρίνει σύννομο, χαρακτηρίζεται σωστά ως κοινόχρηστος χώρος εκτός ότι είναι «εκτός σχεδίου στο σύνολό του» και εκτός ότι είναι όχθη ρέματος.

Το ότι απέχει η οικοδομή από την κοίτη 17 μέτρα δεν σημαίνει ότι πληροί τις προϋποθέσεις περί ρεμάτων (Το πλάτος της όχθης δεν έχει οριοθετηθεί παρά την σύσταση προς τον Δήμο με Το υπ' αριθ. πρωτ. Τ.Υ. 1776 (π.ε) της 9-3-04 έγγραφο της Νομαρχίας Σάμου)... Η διαδικασία οριοθέτησης και ρύθμισης θεμάτων για τα υδατορέματα αναφέρεται στον Ν. 3010/02 ΦΕΚ 91Α άρθρο 5 «η οριοθέτηση συνιστάται στον καθορισμό και επικύρωση των πολυγωνικών γραμμών εκατέρωθεν της Βαθιάς γραμμής του υδατορέματος (κοίτης) οι οποίες περιβάλλουν τις γραμμές πλημμύρας τις όχθες καθώς και τα φυσικά η τεχνητά στοιχεία που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του υδατορέματος».

Η επιφάνεια του «οικοπέδου» όπου κατασκεύασε χωρίς άδεια την οικία του ο κ. Λ. Πούλος είναι σε κλίση εδάφους άνω των 80 % και είναι φυσικό στοιχείο αναπόσπαστο μέρος υδατορέματος (όχθη).

Η οικοδομή του κ. Λ. Πούλου για την οποία εκδώσατε την υπ' αριθ. 39/01 και εν συνεχεία των υπ' αριθ. πρωτ. 1332/24-11-03 69/04 «άδεια αναθεώρησης της 39/01 αδειας για μικροαλλαγές αρχιτεκτονικών και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου...

- 1) Είναι εντός κοινοχρήστου χώρου (τοπογραφικό της 10/97 άδειας των αφων Γιαννίκου)
- 2) είναι εκτός σχεδίου στο σύνολό της (έρευνα Συνηγόρου του Πολίτη)
- 3) είναι εντός όχθης ρέματος (αποτύπωση Αγρον. Τοπογρ & Πολιτ. Μηχ/κου Γερ. Οικονόμου)
- 4) είναι σε κλίση εδάφους 80 % (αποτύπωση Αγρον. Τοπογρ & Πολιτ. Μηχ/κου Γερ. Οικονόμου)
- 5) Προσβάλλει το φυσικό περιβάλλον (Η περιοχή υποκύπτει σε έλεγχο ΕΠΑΕ)
- 6) Καταστρατηγεί όρους Δόμησης (πιλοτή και 10 μετ. απόσταση από όχθη)
- 7) Καταστρατηγεί Γ.Ο.Κ. (στα εδάφη με κλίση οι στάθμες είναι ανα 1,5 μ.)

Σύμφωνα με την δήλωση της υπηρεσίας σας προς τον Συνήγορο του Πολίτη ότι έχει γίνει ανάκληση της οικοδομικής άδειας 39/01 με το υπ' αριθ. 284/28-3-03 και το επαναλαμβάνετε στην έρευνα της Περιφέρειας Σημαίνει ότι εφαρμόσατε τον Ν. 133 7/83 άρθρο 17 του Π.Δ. 267/61/21-8-98

Αντί αυτού εκδώσατε την υπ' αριθ. 69/04 που είναι αναθεώρηση της 39/01 και μάλιστα χωρίς βεβαίωση από τον Δήμο για την μη καταπάτηση δημοτικού χώρου...

Εν αντιθέσει στην δική μου περίπτωση:

Υποβάλλω φάκελο την 18/2/03 για έκδοση άδειας (αναθεώρηση της υπ' αριθ. 91/94 άδειας και προσθήκης αποθήκης)

Μου γνωστοποιείτε παρατήρηση στον έλεγχό σας με αριθ. πρωτ. 239/03 της 13-3-03 και παράλληλα την 12/4/03 μου υποβάλλετε μήνυση (εφαρμόζοντας τον Ν. 1337/83 άρθρο 17 παρ. 8) την δε ειδοποίηση ότι πιστοποιήσατε αυθαίρετη κατασκευή την πραγματοποιείτε με το υπ' αριθ. 869/03 της 25/8/03 έγγραφο της υπηρεσίας σας καταργώντας μου το δικαίωμα ένστασης (πρώτα με μηνύετε και μετά με ειδοποιείτε ότι θα με μηνύσετε)...

Καταδικάζομαι την 30/5/05 σε 5 μήνες φυλάκιση, υποβάλλω έφεση αναμένοντας οριστική απόφαση και εμπαιζόμαι από εσάς (την υπηρεσία σας) και τον Αντιδήμαρχο Ραχών.

Με την παρούσα κάνω τελευταία έκκληση στην υπηρεσία σας και όπου αυτήν κοινοποιώ πριν υποχρεωθώ να βρω το δικίο μου με την δικαστική οδό.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΑΦΙΧΙΑΝΕ-ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Αυτό που καταλαβαίνουμε εμείς είναι ότι υπάρχουν κανα-δύο οικοδομές αυθαίρετες, εκτός των ορίων του οικισμού του Καρκιναγρίου, στα πρανή ενός ρέματος, και τελικά την πληρώνει αυτός που βρίσκεται εντός οικισμού αλλά ...καταγγέλλει την αυθαιρεσία! Μάλιστα, ο καταγγέλων κατηγορεί ευθέως για ευνοιοκρατία τόσο την πολεοδομία Αγ. Κηρύκου όσο και τον αντιδήμαρχο Ραχών. Δεν ξέρουμε αν αληθεύει ότι στον πόλεμο αυτό για να κατηγορήσουν τον καταγγέλλοντα κάποιοι φύτεψαν φούντα στο (εντός οικισμού) οικόπεδό του, αλλά το ακούσαμε και αυτό.

Μακάρι όμως να ήταν μόνο έτσι. Το ρέμα, όταν κατεβάξει νερό, μπαζώνει τον παραλιακό δρόμο που πηγαίνει στο αλιευτικό καταφύγιο. Μπαζώνει και το ίδιο το λιμανάκι. Μάλιστα, ενώ έχει προταθεί η λύση να ανοίξει δρόμος προς το νεκροταφείο από την πάνω μεριά (βορειότερα) ώστε να παρακάμπτει το ρέμα, οι τοπικοί σχεδιάζουν να ανοίξει δρόμος από την κάτω μεριά και να πηγαίνουν προς το νεκροταφείο μέσα από την

παρόχθια περιοχή. Έτσι, και αυτοί που έχτισαν αυθαίρετα θα έχουν μόνιμο και σίγουρο δρόμο αλλά και γιατί αυτή η χάραξη θα κόψει και μέρος της ιδιοκτησίας του ...καταγγέλλοντος. Αν είναι πράγματι έτσι, τότε πρόκειται για εμπάθεια και αυθαιρεσία των τοπικών υπηρεσιών Αντί να οριοθετήσουν το ρέμα, να διαφυλάξουν το όριο του οικισμού και να φροντίσουν ώστε να μην μπαζώνεται το αλιευτικό καταφύγιο συσσωρεύουν τη μια αυθαιρεσία πάνω στην άλλη.

Εμείς οφείλαμε να ανοίξουμε το θέμα. Και ξέρουμε κάποιες παλιότερες γνωστές περιπτώσεις αυθαιρεσίας (περίπτωση Πατέλας Αγ. Κηρύκου) αλλά και περιπτώσεις που παλιά μονοπάτια γίνονται «ιδιοκτησίες». Επίσης, περιπτώσεις που με την ανοχή των κοινοταρχών οι κτηνοτρόφοι ρίχνουν τους φραγμούς και τα κατσίκια βρίσκονται πλέον μέσα στους κήπους και τις αυλές. Ξέρουμε και πολλές αυθαιρεσίες σε διάφορα ρέματα. Εσείς ξέρετε και άλλες τέτοιες περιπτώσεις στην Ικαρία που εμπίπτουν στην κατηγορία: «δε σε χωνεύω-έχω εξουσία-σου κάνω πόλεμο»; Ή περιπτώσεις αυθαιρεσίας με την ανοχή της αυτοδιοίκησης και των υπηρεσιών; Αν ναι, στείλτε μας τις περιπτώσεις σας. Κάπου, κάποιος πρέπει να ασχοληθεί και με αυτά κάποτε.

Ηλίας Γιαννίρης.

[Επιστροφή](#)

Η παρούσα έκδοση μπορεί να εκτυπωθεί σε 26 σελίδες. Στους προγραμματισμούς μας είναι να υπάρχει και σε μορφή PDF.

Καλή αντάμωση στο επόμενο τεύχος.

Στείλτε μας τη γνώμη σας για την ηλεκτρονική έκδοση. igiann@tee.gr

Στείλτε μας ηλεκτρονικές διευθύνσεις ενδιαφερομένων να λαμβάνουν το ηλεκτρονικό περιοδικό.

Στείλτε μας άρθρα ή σχόλια δικά σας για δημοσίευση.